

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 7
Vasario - February 17, 1989

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

440(22) 9628

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos disidentas istorikas Roy Medvedev *Moscow News* laikrašty paskelbė smulkius duomenis apie Stalino įvykdytą žmonių naikinimą darbo stovyklose, per priverstinę kolektyvizaciją, dirbtinai sukeltą baidą ir tiesioginę egzekuciją. Pagal istoriką buvo sunaikinta 20 mil. žmonių, neskaitant antrojo Pasaulinio karo nuostolių.

Prancūzijos laikraštis *Le Figaro* išspausdino pasikalbėjimą su akademiku Sacharovu, kuris tariamai pareiškė, kad Gorbačiovas galės būti nuverstas arba priverstas vykdyti jam svetimą politiką, bet vyriausybės laikraštis *Izvestija* tokią spekuliaciją pavadino politine fantazija.

Sov. S-gos užs. reik. ministris Ševardnadze, nuvykęs į Kiniją paruošė dirvą Sov. S-gos ir Kinijos galvų susitikimui, kuris įvyks Kinijoje gegužės 18.

Iranas, siekdamas atgaivinti savo ūkį, nutarė skolintis pinigų iš užsienio bankų ir parduoti Sov. S-gai natūralių dujų.

Ilgametis Varšuvos pakto kariuomenės pajėgų viršininkas maršalas Viktor G. Kulikov buvo pakeistas Gorbačiovo šalininku gen. Piotr G. Lusev.

Valst. departamentas painformavo kongresą, kad JAV numato parduoti didelius kiekius tankų, raketų ir karo lėktuvų Artimųjų Rytų valstybėms.

Afganistanui teikiamos J. T. paramos koordinatorius princas Sadruddin Aga Khan pareiškė, kad Kabule maisto ir kitų pragyvenimo reikmenų atsargos pasiekė kritišką būklę.

Valst. departamentas pradėjo svarstyti aukštos technologijos Sov. S-gai pardavimo draudimo panaikinimą.

Paragvajų sukilęs armijos korpo vadas gen. Andres Rodriguez nuvertė 35 m. krašto valdžiusį prezidentą gen. Alfredo Stroessner ir priverė jį išvykti iš krašto. Perimdamas prezidento pareigas, jis pareiškė įvykdyti parlamento rinkimus gegužės 1. Per kovas žuvo apie 300 žmonių.

Iškilius JAV gyventojų dideliu nepasitenkinimui ir protestui prieš prezidento komisijos siūlymą 51 proc. algų pakėlimą kongreso nariams, teisėjams ir aukštiesiems pareigūnams, kongresas buvo priverstas atlyginimų pakėlimą panaikinti.

Sov. S-ga numato iki vasario 15 atitraukti savo kariuomenę iš Afganistano, bet atsakingi pareigūnai atsako pareiškė, kad jos karo lėktuvai iš Sov. S-gos bazių nepuls partizanų sovietams pasitraukus.

Brazilija sutiko priimti svetimų valstybių paramą Amazonės džunglėms išsaugoti, nors anksčiau baiminosi, kad tokią paramą galinti pakenkti jos suverenumui.

Šiaurinės Airijos protestantų ir katalikų vadai veda slaptus pasitarimus tarpusavyje žudynėms užbaigti. Nuo 1969 m. yra žuvę 2000 žmonių.

Brazilijos kardinolas Paulo Evaristo Arns pasiuntė Kubos prezidentui Fidel Castro laišką, linkėdamas, kad jis ir toliau galėtų valdyti, ir sukėlė Brazilijos katalikų tarpe protestų audrą.

GYVENIMAS RODO, KAD TIESA NEJKALINAMA IŠ Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 75

Ir kalnys Povilas Pečelūnas yra paleistas iš sovietinio lagerio. Jo laišką randame tame pačiame LKB Kronikos 75 numeryje. Laiškas rašytas 1987 rugpjūčio 15 iš lagerio.

Laiškas ypatingas, pilnas didelės jėgos, ištikimybės savo įsitikinimais, pilnas gilaus religingumo ir paskatinimo, kad kiekvienas turi savo religinius įsitikinimus taip ginti. Kalinio žodžiai visada liks kaip didieji žodžiai, atnešę šviesą.

Laiške rašoma:

"Į daugelį klausimų atsakysiu trumpai. Apie orą ir sveikatą neverta rašyti.

Pirmiausia — į patį svarbiausią...

Kodėl nepasinaudoju galimybe grįžti?

Kodėl aš nepasinaudoju "galimybe" grįžti į Lietuvą jau šio mėnesio pabaigoje?

Taip, tokia "galimybė" buvo. Bet kokia kaina? Neprincipingumo ir kompromisų kaina.

Jau vadinamo "teismo" metu paskutiniame žodyje pabrėžiau, kad niekada nedariau kompromisų su savo sąžine, kad esu giliai nuo pat sąmoningo gyvenimo pradžios įsitikinęs, jog kompromisai ir neprincipingumas nesuderinami su žmogaus asmenybe, kad žmogus gali būti laisvas tik tiesoje, kad niekas negali padaryti žmogaus laisvo, tik tiesa.

Galima važinėti limuziniais, kilti karjeros laiptais, paskęsti materialinėse gėrybėse ir nebūti laisvu. Tokia "laisvė" yra tikta tariama.

Beprincipingumas ir kompromisai, kaip juos beaiškintume, yra ne asmenybės, o degraduojančio ar jau degradavusio žmogaus požymis, mano sielai tai visai svetimas dalykas.

Trys žodžiai prieštarauja logikai

Tie trys žodžiai ("pasizadu nepažeisti įstatymų") nors ir nereiškia tiesioginiai kaltumo prisipažinimo, bet yra absurdiškas dalykas ir prieštarauja sveiko proto logikai.

Jeigu žmogus nekaltas, tai kodėl jis turi "įsipareigoti", kad "nepažeis įstatymų"? Juk jis jų niekad nepažeidė, tai viena.

Dar daugiau, jis kaip tik elgėsi atvirkščiai: ir pats nepažeidė ir rūpinosi, kad kiti nepažeistų, kad jų visi laikytųsi ne tik žodžiais, bet ir veiksmais.

Tokiam teko iškęsti visas tardymo, konclagerio, etapų, karcerio baisybės, kai jis savo laikui, kai visi tylėjo, kėlė balsą. Dėl to, kad nebuvo bailsų ir sakė tiesą, nors ji ir buvo karti. Ir štai dabar iš tokių reikalaujama, kad jie duotų pažadus laikytis įstatymų. Argi tai ne absurdas?

Prie kokio paradokso prisigyventa

Dar daugiau: kas reikalauja? O gi tie, kurie pažeidinėjo įstatymus, arba tie, kurie buvo atsakingi už jų vykdymą. Štai iki kokio paradokso prisigyventa!

Tai, ką čia parašiau, buvo mano pasakyta tiesiai ir atvirai tiek KGB, tiek prokuratūros atstovams, kurie atvyko manęs "išlaisvinti" tokiu absurdišku būdu.

Kas tai? Bandytas pateisinti tuos, kuriuos nesaistė ir nesaisto jokie įstatymai? O gal netiesioginiu būdu įteigti, kad tokie, kaip

aš, vis dėlto kažkuo kalti? Greičiausiai taip yra. Apgailėtinos pastangos!

Žodžiu, kreipėsi ne tokiu adresu, ką aš tiesiai ir pasakiau. O adresas žinomas: tegul vyksta pas tuos, kurie organizavo tokias "bylas" ir tokius "teismus", koks įvyko 1980 m. gruodžio 15 - 22 dienomis.

Ištikimybės tiesos keliui

Kas pasirenka tiesos kelią, tas privalo eiti juo iki galo, nežūrint, kas jį ištiktų.

Žinoma, tai ne mano nuopelnas. Teisus buvo kun. Jakštas, sakydamas, kad "mes ne savo šviesa žeruojam..." Be Dievo palaimos būtume bejėgiai.

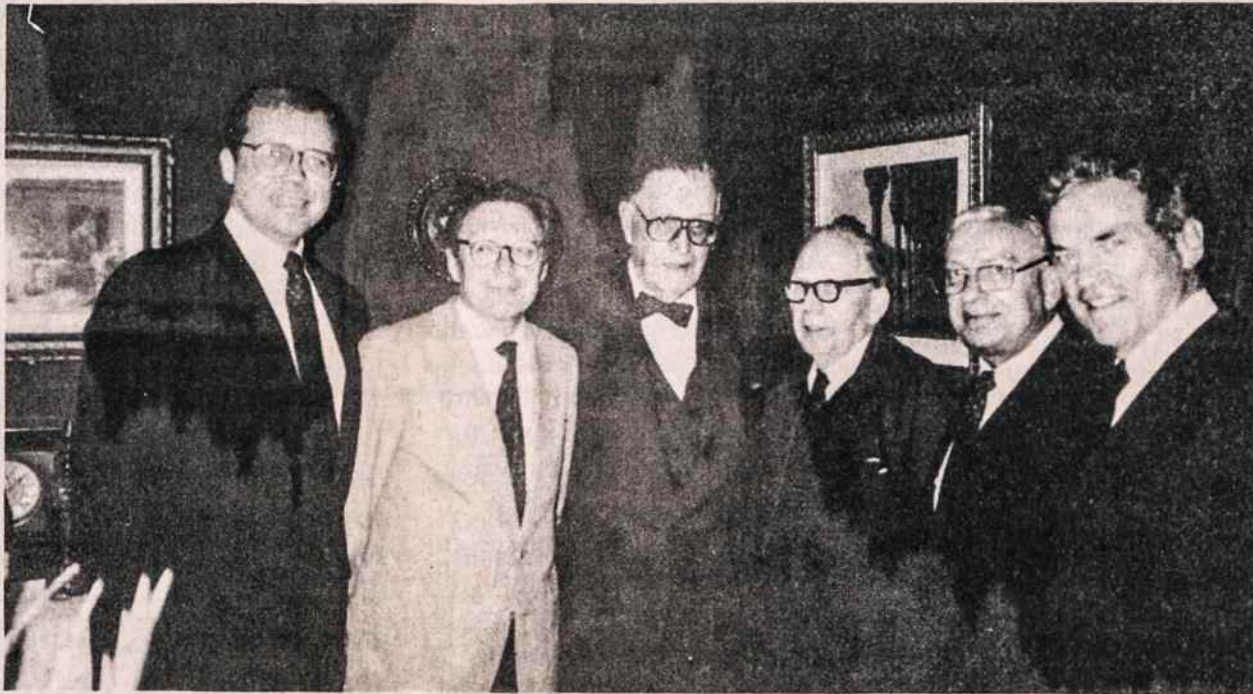
Džiaugėsi, kad principingai išpažino Kristų

Kai vyko vadinamasis "teismas", aš turėjau paskutiniame žodyje progos pacituoti Šv. Rašto žodžius: "Kas manęs išsižadės žmonių akivaizdoje, to aš išsižadėsiu savo Tėvo akivaizdoje..." (ir atvirkščiai). Ir po teismo niekas manęs labiau nedžiugino kaip tai, kad aš pasakiau tuos Evangelijoje užrašytus žodžius.

Negalvojau nei apie siaubingą etapą, nei apie konclagerį, o tik džiaugiausi, kad išpažinau principingai ir tokiu momentu viešai Kristų. Jau vien dėl to buvo vertą vykti į konclagerį.

Principingumas išplaukia į viešumą

(nukelta į 2 psl.)

Washingtono naujojo prezidento inauguracijos dieną susitikę iš k. Linas Kojelis iš Valstybės departamento, Vaclovas Kleiza, Lietuvos konsulas Chicagoje; Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas New Yorke; dr. Stasys Bačkis, diplomatinės šefas Washington; Vytautas Čekanauskas, Lietuvos konsulas Los Angeles; Vytautas Lapas, Lietuvos konsulas Toronte, Kanadoje. Nuotr. Jono Urbono

SĄJŪDIS RAGINAMAS ATŠAUKTI ĮGALIOJIMUS ALGIUI KLIMAIČIUI

(Vilnius, 1989 sausio 26 LIC) Trys nevaldinės grupės Lietuvoje kreipėsi į Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybą, ragindamos ją atšaukti Algii Klimaičiui suteiktus įgaliojimus praneša Lietuvos Informacijos Centras. Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos iniciatyvinės Helsinkio nutarimams remti grupės bei Lietuvos Tautinės Jaunimo Sąjungos, t.y., Jaunosios Lietuvos, sausio 17 d. kreipimasis buvo atspausdintas Laisvės Lygos sausio 21 d. *Informaciniam biuletenyje*, nr. 6.

Vienas Laisvės Lygos narys painformavo LIC, kad Lyga žada suruošti piketą vasario mėnesio pradžioj kai Vilniuje lankysis

Principingumas, jei jis tampa žmogaus poreikiu, glūdinčis giliai širdyje, išplaukia ir į viešumą atsakingais momentais.

Aišku, tai irgi ne mano nuopelnas, o visur lydinti Dievo Apvaizdos ranka.

Iš tų keliolikos žodžių galite suprasti, kodėl aš negalėjau kitaip pasielgti. Jei būčiau susigundęs tariama "laisvė", būčiau pradėjęs tikrąją laisvę, kuri tegali būti Tiesoje.

Ir tai ne šiaip sau žodžiai, o mano gyvenimo pagrindas ir esmė! Nustoti šito, nustoti būti žmogui. Visada man atrodo, pasigailėjimo verti tie žmonės, kurie kovoja su Tiesa, kurie bando ją nuslėpti, falsifikuoti... Tuščios pastangos!

Tik tiesa gali išlaisvinti

"Tiesa jus padarys laisvus" — irgi Evangelijos žodžiai, kuriuos su giliu įsitikinimu pakartoju paskutiniame žodyje. Todėl ne KGB, ne prokuratūra ar kokie kiti pareigūnai gali "išlaisvinti", ir ne absurdiški parašai, o tik Tiesa! Beje, aš niekada ir nebuvau nelaisvas!

O kas link Tėvynės, tai niekada nuo jos nebuvau atsiskyręs! Tėvynė Lietuva, kurios niekas iš manęs nesugebėjo atimti, visada buvo su manimi! Ji — mano širdyje! Gal dėl to tokia brangi! Nuotoliai nieko nereiškia.

KREIPIMASIS Į JUNGTINES TAUTAS

(Chicago, 1989.02.02.SI) 1989 sausio 30 prasidėjo Jungtinių Tautų Žmonių teisių komisijos eilinė metinė sesija Ženevoje. Žemiau pasirašiusios organizacijos susisieki su SąjūdžioInfo telefonu ir perdavė savo pareiškimą Žmonių teisių komisijai. Pareiškimą į Ženevą vež Judita Seidaitytė, atstovaujanti BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) organizaciją.

Šiandien kuomet Michailas Gorbačiovas visam pasauliui iškilmingai skelbia:

— jog TSRS vidaus ir užsienio politikoje vyksta esminis persitvarkymas viešumo ir demokratizacijos principais;

—jog likviduojant praeities deformacijas visa TSRS vyriausybės ir partijos veikla dabar yra nukreipta į teisinės valstybės sukūrimą;

— jog visose TSRS valdžios, partijos ir visuomenės gyvenimo lygiuose ryžtingai atsakoma Stalinistinių vidaus ir užsienio politikos įgyvendinimo metodu;

—kuomet iš aukštos Suvienuotų nacijų organizacijos tribūnos 1988 m. gruodžio 7 d. jis pasauliui pareiškė, kad: "platus, neretai audringi liaudies judėjimai — nors jie turi daug aspektų ir yra labai priešaringi — rodo, kad tautos trokšta nepriklausomybės, demokratijos ir socialinio teisingumo. Idėja demokratiizuoti visą pasaulinę tvarką stato galinga socialinė, politinė jėga". (Tiesa, 1988 m. gruodžio 9 d.)

Tokiose sąlygose visa lietuvių tauta su iki šiol neregėtu nauju pakilimu vieningai reikalauja TSRS ir viso pasaulio valstybių vyriausybių, SNO ir visų Aukščiausiųjų pasaulio tarptautinių organizacijų pripažinti nusikalstamais žmonijai, paskelbti neturintiems jokios teisinės galios ir panaikinti 1939 - 1940 m. TSRS —Vokietijos sutartis ir protokolus, pagal kuriuos Lietuvos valstybė buvo priskirta TSRS "įtakos sferai", iš karto okupuota, nete-

ko nepriklausomybės ir masinių suėmimų ir žudymų ir trėmimų bei visuotinio teroro sąlygomis buvo prijungta prie TSRS. Lietuvių tauta paminėtų sutarčių ir protokolų, o taip pat Lietuvos prijungimo prie TSRS niekada nepripažino. Ji gynėsi ginklu ir visomis kitomis priemonėmis. Per 49 metus toje kovoje ji neteko apie 30 procentų savo gyventojų. Ir šiandien, surinkusi virš 1,800,000 parašų, lietuvių tauta pareiškia vieningą protestą TSRS konstitucijai, siekdama, kad TSRS įstatymai Lietuvoje nesigaliotų. Tačiau TSRS vyriausybė ir Komunistų partija Lietuvos užgrobo ir jos inkorporavimo į TSRS sudėtį 1940 m. iki šiol nepasmerkia. TSRS Konstitucijoje ir visuose TSRS planuose Lietuva ir toliau laikoma TSRS sudėtyje.

Todėl kreipiamės į pasaulį, prašome ir reikalaujame, kad Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo klausimas nedelsiant būtų apsvarstytas pasaulio valstybių vyriausybėse ir Aukščiausiose tarptautinėse organizacijose, dalyvaujant lietuvių tautos atstovams.

Vilnius, 1989 vasario 1
Lietuvos Laisvės Lyga
Lietuvos Demokratų Partija
Lietuvos Tautinio Jaunimo Sąjunga

Estijos Nacionalinio fronto ir Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio. Kas tas ponas Klimaitis, ir kam jis atstovauja? Kokie jo siekiai? 1987 m. tarybinė lietuvių spauda nekartą užspuolė poną Klimaitį. 1988 m. pakeitė jį jį požiūrį. Spalio, lapkričio ir gruodžio — sausio mėnesiais ponas Klimaitis buvo pakviestas į Lietuvą. Buvo taip pat Taline ir Rygoje. Nepasisekė jam tik Rygoje. Latviai nedavė Klimaičiui jokių įgaliojimų.

Klimaitis važinėdamas aiškina, kad Maskva atsisakiusi jį priimti. Iš patikimų šaltinių patirta, kad Klimaitį buvo priėmę Maskvoje aukšti rusų valdininkai. Kienu valią vykdė ponas Klimaitis rodo jo interviu, atspausdintas š. m. *Atgimimo* antrame numeryje. Jau kuris laikas plačiai kalbama apie tai, kad Maskva bus priversta galų gale surasti slaptuosius Molotovo-Ribbentropo pakto protokolus. Kadangi Molotovo-Ribbentropo pakto 50 metų proga Lenkijoje demokratiniai sluoksniai ruošia plačią politinę akciją, Maskva nori užbėgti lenkams už akių, paskelbti pakto nusikalstamu dokumentu, neturintį jokios juridinės galios nuo pat jo pasirašymo. Vadinasi Molotovo-Ribbentropo paktas bus paskelbtas nusikalstamu dokumentu. Tačiau... Hitlerio-Stalino sąmokslas pasekmės paliktos galyje, t.y., trys Pabaltijo valstybės lieka integraline Rusijos imperijos dalimi.

Šiam uždaviniui įgyvendinti Maskva pasikvietė poną Klimaitį, kuris tikimasi turi nemažą patyrimą mulkinant vakariečius, išrinktus į Europos Parlamentą. Klimaičio aiškinimu, Molotovo-Ribbentropo paktas "nekokrektiškas". Ne nusikalstamas tarptautinis dokumentas, o tik nekokrektiškas. Tai turbūt naujadaras tarptautinės teisės žodyne. Kelių suverenų valstybių okupacija, jų inkorporacija, gyventojų finis ir dvasinis genocidas yra nekokrektiškas aktas. Ką daryti su šiuo nekokrektišku tarptautiniu dokumentu?

Klimaitis turi savą receptą, tik ne labai originalų: partijos paruoštas Estijos, Latvijos ir Lietuvos TSRS konstitucijas reikia priimti šių respublikų Aukščiausios Tarybos sesijose ir nesimpatiškas Molotovo-Ribbentropo

(nukelta į 2 psl.)

POLITINIŲ KALINIŲ KOMITETO PIKETAS PRIE AUKŠČIAUSIOS TARYBOS

New Yorkas, 1989 sausio 18. LIC) Vilniuje sausio 18, prie Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos rūmų įvyko piketas, reikalaujant išlaisvinti politinius kalinius ir tremtinius, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Valandą trukusį piketą organizavo Politinių kalinių gelbėjimo komitetas. Anot pirmininko Povilo Pečeliūno, susirinko apie 3000 žmonių iš Vilniaus ir Kauno. Milicija iš šalies stebėjo, bet netrukė.

Pirmininkas Pačeliūnas supažindino susirinkusiuosius su pareiškimais, kuriuos Komitetas įteikė valdžios organams, reikalaujant paleisti politinius kalinius, leisti ištremtiesiems grįžti į Lietuvą ir visiems stag-

nacijos metais nuteistiems politiniams kaliniams atlyginti materialinę ir moralinę žalą, pripažinti negaliojančiais ir nusikalstamais jų teisinius sprendimus. Komitetas į šiuos pareiškimus atsakymo nesulaukė.

Piketą metu taip pat kalbėjo Petras Cidzikas, kuris vedė du bado streikus dėl kalinių paleidimo; Algimantas Andreika, dalyvavęs pirmame bado streike, o rugsėjo 29 smarkiai milicijos sumuštas; Komiteto narys Antanas Pipiras ir teisininkas Jonas Gelažius. Kiekvienas atskirai nušvietė politinių kalinių bei tremtinių būklę.

Piketo metu buvo paminėtas Arūnas Dainauskas, kuris dabar tremtyje Pečioroje, Archangelsko srityje. Dar būdamas nepilnametis jis buvo apkaltintas sovietinės valstybinės vėliavos sudeginimu, teistas kaip kriminalinis nusikaltėlis ir dabar prokuratura jį traktuoja kaip kriminalistą, o Kalinių Gelbėjimo Komitetas laiko jį politiniu kaliniu.

Tremtyje taip pat kaltinamas buvęs Lietuvos partizanas Belleslovas Lizūnas, nuteistas antrą kartą apie 1978 metus. Dabar jis kaltinamas banditizmu, būk tai jis nušovęs 16 žmonių. Tačiau kaip - pastebėjo Pečeliūnas, teisme jis nebuvo teisiamas už banditizmą, ir nebuvo įrodyta, kad jis ką nors nušovęs.

Dar kitas kalinys — Gintaras Muzikevičius, kurio likimas anot Pečeliūno, labai panašus į Artūro Sakalausko. Jis irgi buvo terorizuojamas; skirtumas tik tas, kad nebuvo susišaudymo. Muikevičius buvo įkalintas spepsichiatrinėje, dabar

Kinijos intelektualų laikraštis *Guangming Daily* paskelbė, kad Mao Zedong Kinijos žmonėms yra atnešęs didelę nelaimę, ir įrodinėjo, kad Kinija neturėtų vengti persvarstyti jo palikimą.

Lenkijos vyriausybės ir Solidarumo unijos atstovai pradėjo pasitarimus unijai legalizuoti ir Lenkijos ūkiniam ir politiniam gyvenimui pertvarkyti.

Maskvoj buvo atidarytas oficialus žydų kultūros centras. Iškilnėse dalyvavo ir Amerikos žydų vadų delegacija. Pirmoji centre suruošta paroda vaizduos nacių vykdytą holokaustą.

Sov. S-ga dabar paskelbė, kad per neramumus Armenijoje ir Azerbaidžiane žuvo 91 ir buvo sužeista 1650 žmonių, o 300,000 palikę savo namus ieškojo prieglaudos kitur. Iš jų tik šeštadalys yra grįžę.

laikomas Permės lageryje, 36-toje politinių kalinių zonoje. Ten bandyta jį kaltinti špionazu, tačiau kaip sakė Pečeliūnas toji byla "baltais siūlais susiūta".

Kalinių gelbėjimo komiteto sąrašė neįtrauktas Artūras Sakalauskas. Anot Povilo Pečeliūno, Sakalauskas turėtų ten būti, bet jo likimu Komitetas mažiau rūpinosi vien dėl to, kad tai jau daro Sąjūdis ir kitos organizacijos.

Tremtinių Komitetas laiko kun. Alfonsą Svarinską, tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto narį-steigėją, kuris ne savo noru pernai išvyko į Vakarų Vokietiją. Komitetas reikalauja, kad būtų atstatytas jo statusas, kad jis galėtų be kliūčių sugrįžti į Lietuvą. Kitas asmuo — poetas ir literatūrologas Tomas Venčlova, kuris stagnacijos metu

buvo priverstas išvykti. Komiteto nuomone jam irgi priklauso tokia pati laisvė grįžti į Lietuvą kada nori. (LIC)

SAVIŽUDYBĖS LIETUVOJE

Vilniaus radijas praneša, kad atvrumo politika atskleidžia daug informacijos apie Lietuvos demografiją, t.y. gyventojų statistiką, kuri iki šiol buvo slepiama. Pavyzdžiui, pranešama, kad Lietuvoje per metus nužudo per 1000 žmonių, tai yra daugiau nei jų žūsta automobilių nelaimėse. Europoje tik Vengrija turi daugiau savižudžių. Lietuva yra II vietoje.

Lietuvoje žmonių nužudoma 150 per metus. Šioje kategorijoje Lietuva, deja, Europoje užima pirmą vietą. Ir savižudybės ir nužudymai yra glaudžiai susiję su alkoholio naudojimu.

LIETUVIS KUNIGAS KAZAKSTANE

Darbininko 6 numeryje, vasario 10 laidoje, 10 puslapyje įdėjome nuotrauką, kuri vaizduoja kun. Albiną Dumbliuską, besikalbantį su žurnalistu Ed. Šulaičiu, kai kunigas lankėsi Chicagoje.

Apie jį parašė *Our Sunday Visitor* sausio 29 laidoje. Šis kunigas apie 20 metų gyvena Kazakstane ir aptarnauja vokiečių ir lenkų kolonijas. Ten įsikūrė po Antrojo pasaulinio karo. Dieną dirba kaip ambulanso šoferis. Pastoracijai lieka tik dienos vakarai ir sekmadieniai. Gyvena Karagandos mieste. Gavęs valdžios leidimą, pasistatė ir bažnyčią.

Sekmadeniais bažnyčioje būna net ketverios mišios. Pirmosios mišios 8 v., į jas atsilanko apie 700 žmonių, antros mišios — 10 val., susirenka apie 400 žmonių, trečios 12 val. Į jas susirenka daugiausia žmonių, apie 800. Į vakarines mišias atsilanko tik apie 200 žmonių.

Pirmas mišias laiko vokiečių kalba, antras — lenkų kalba, trečias lotynų kalba, ketvirtas — vokiečių kalba. Pamokslus sako rusiškai.

Dabar kun. A. Dumbliuskas svečiuojasi Romoje. Iš ten keičia vėl į Kazakstaną.

SAJŪDIS RAGINAMAS ATŠAUKTI Į GALIOJIMUS

(atkelta iš 1 psl.)

paktas išnyks, o aneksija pasiliks. Bent jau Maskva tuo bus patenkinta. O ponas Klimaitis ruošiasi įtikinti estų, latvių ir lietuvių tautas, kad naujomis konstitucijomis respublikų politinis statusas bus visiškai suderinamas su tarptautine teise. Pripažįstama kad trys Pabaltijo valstybės bus aneksuotos, tačiau aukščiausiosios Tarybos deputatams pakėlus rankas už šiek tiek reformuotas Stalino ir Brežnevo Pabaltijo tautoms padovanotas konstitucijas, šios valstybės taps savarakiškoms ir suverenomis...

Štai kokius klaidžiojimus girdime 1989 m. sausio mėn. Šią poziciją palaimina sausio 3 d. Sąjūdis, davęs ponui Klimaičiui įgaliojimus. Kaip visa tai suderinti su nesėnėmis Sąjūdžio deklaracijomis? Vasarą Sąjūdis tiki-

no, kad reikia vienyti su mūsų emigrantais, nes mes ir jie sudarom "lietuvių tautą". Kadangi mūsų emigrantai atėmė iš Klimaičio visus įgaliojimus, Sąjūdis laikydamas save sudėtine tautos dalimi, privalo anuliuoti savo sausio 3 d. tam ponui duotus įgaliojimus. Šie įgaliojimai be abejo bus panaudoti prieš lietuvių tautą, prieš jos siekimą laisvės ir nepriklausomybės. Į spėjame, kad ponui Klimaičiui pradėjus realizuoti savo užmačias Maskvos aneksuotoje Lietuvoje mūsų organizacijos atsakys plačiomis politinėmis akcijomis Vilniuje ir kituose Lietuvos miestuose.

Lietuvos Laisvės Lyga Lietuvos Inicijatyvinė Helsinkio Nutarimams Remti Grupė Lietuvos Tautinė Jaunimo Sąjunga — Jaunoji Lietuva

1989 m. sausio 17 d. Vilnius (LIC)

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Pavojingas tiems, kurie bijo tiesos

Iki šiol aš vis dar "ypatingai pavojingas valstybinis nusikaltėlis..." Kodėl "pavojingas" ir dar "ypatingas"? Kam "pavojingas"? O gi tiems, kurie bijo Tiesos, kurie vis dar tiki, kad bijo Tiesos, kurie vis dar tiki, kad

Tiesą galima uždaryti į narvą, įkalinti arba taip užslėpti, kad apie ją niekas negalėtų žinoti.

Deja, Tiesa už viską galingsnė. Ir priemonės nuslėpti tiesą apgailėtinos: bauginimas, prievarta... Ir vėl, deja, dejal...

Gyvenimas rodo, kad tos priemonės, kuriomis bandoma Tiesą įkalinti, teduoda tik laikinus "rezultatus"... Nežinomi Viešpaties planai! Ir vargas tam, kuris bando jiems priešintis.

Atrodo, kad paaiškinau Jums, kodėl aš pasielgiau taip, o ne kitaip. Gal kiek padrikai. Būkite ištvėringi ir kantrūs iki galo Tėvynėje! Telaimina Jus gerasis Dievas!"

Savaitės įvykiai

Valst. departamentas savo 1988 m. pranešime apie žmogaus teises pasauly pasmerkė Izraelį, kad jo kariai okupuotose arabų žemėse yra įvykdę daug žudynių, ir sužeidimų, kurių galima buvo išvengti. Už tokius nusikaltimus jo kariam, saugumo pareigūnams ir kolonistams yra skiriamos tik švelnios bausmės, arba visai nenubaudžiama. Per 1988 m. ten buvo nušauta 366 ir sužeista 20,000 žmonių, o 13 mirė nuo sumušimo ir 4 nuo ašarinių bombų. Izraelis šiuo pranešimu buvo labai nepatenkintas ir pradėjo teisintis žygių.

Afganistano partizanų iš Irano, vadas pareiškė, kad 15 partizanų grupių vadų susitarė sudaryti patariamąją tarybą, kuri susirinks Pakistane ir sudarys naują Afganistano vyriausybę.

Irano prezidentas Hajatolislam Ali Khamenei pareiškė, kad artimesni santykiai su JAV galės būti atstatyti tik tada, kai JAV, parodydamos gerą valią, atšaldys bent dalį čia užšaldytų Irano pinigų.

Uzbekistane keli šimtai mahometonų surengė Taškente demonstracijas prieš centrinės Azijos vyriausią mufti (mahometonų dvasininką) Gamsidin Babacha nov ibn Zeitudin užtrao, kad jis girtaujais ir per dažnai nusileidžia pasaulinės valdžios autoritetui, ir priverst jį atsistatydinti.

Vengrijos spauda per 40 metų įtikinėjo gyventojus, kad komunistų partija sugebėjo pašalinti žmonių skurdą, bet dabar, prasidėjus laisvėjimui, paaiškėjo, kad ketvirtis valstybės gyventojų tebegyvena skurde.

Pakistanas sėkmingai išbandė dvi savo gamybos raketas, o už 2 m. pradės gamintis ir tankus.

New Yorko LAK krepšininkai, grįždami iš Australijos, kur vyko Trečiosios pasaulio lietuvių žaidynės, buvo sustoję Havajuose. Iš k. Vytis Kezys, Kenny Winslow, Paulius Birutis, Jonas Stankūnas, Edvardas Kezys, Marius Marijošius. Nuotr. Edvardo Kezio

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais, tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipliantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvės ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas, dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko sertifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 106.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmd. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM ban. 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

in English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgi receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyg su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntima ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino

MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS

JONAS

1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoją REDAKCIJOS KOMISIJA

Kad būtų Ji gyva

Šio numerio pasirodymas beveik sutampa su Vasario 16-tos data. Didelė šventė, šiomet ji labai iškilmingai švenčiama ir okupuotoje Lietuvoje. Dar nežinome, kaip ten bus, kokie vėliau bus padariniai. Tačiau vienaip, ar kitaip, — tauta yra pasiryžusi iškelti laisvės fakelus, kurie uždegtų kiekvieno lietuvių širdį.

Ir mes, gyvendami už didžiųjų vandenynų, su dideliu dėmesiu ir susijaudinimu sekame visus įvykius. Ir mes esame gyvosios tautos dalis. Ir mūsų pareiga tuose įvykiuose vienaip ar kitaip dalyvauti.

Dažnai esame linkę į pasyvumą, numoti ranka: apsisieis ir be manęs, ką aš, menkas žmogelis, padarysiu. Bet dabar atėjo metas, kad niekas nebegali būti pasyvus. Kiekvienas yra labai reikalingas ir labai svarbus. Svarstyklės į vieną ar į kitą pusę nulėmia maži grūdėliai. Ir jie yra svarbūs, kad pakryptų į norimą pusę.

Tokios didelės šventės duoda progą pagalvoti apie pačią problemą, įsigilinti į ją, ieškoti atsakymo, ką mes galime dabar nuveikti prasmingo ir naudingo, kad Lietuva būtų gyva.

Mes galime išvystyti akciją ir rašyti kongresui laiškus. Reaguoti, pareikalauti ar pagirti. Nuo gyvo mūsų kontakto daug kas priklausys. Ir šiomet bus išleista pluoštai rezoliucijų, proklamacijų. Suraskime būdus tuos žmones pastebėti, padėkoti. Šiltas santykis visada bus naudingas ateičiai.

Per organizacijas ir pavienius plėskime draugų tinklą, informuokime juos, kad jie žinotų ir veiktų mūsų naudai.

Šitoje srityje yra labai daug nuveikę Lietuvos Religinė Šalpa, Lietuvos Informacijos Centras. Vadovaujami kun. K. Puge-

vičiaus, jie sukūrė labai efektyvią ir modernią įstaigą. Šių įstaigų veikla verta visų pagarbos, didelio dėkingumo visam štabui, kuris taip sumaniai ir taip greitai veikia ir informuoja ne tik lietuvius, bet ir kitų tautų spaudą, Amerikos valdžios asmenis.

Lietuvos vyčiai gausiai rašo laiškus. Esame dėkingi ir jiems ir skatiname dar daugiau laišku parašyti šiais metais, kad visi žinotų, kaip Amerikos lietuviai dirbo tam pačiam tikslui, kad Ji būtų gyva.

Įsijungia į laišku rašymą ir jaunimo organizacijos. Jiems tai lengviausia. Jie gerai žino šio krašto papročius, laisvai kalba angliskai. Jaunimas jau parodė, kaip jie moka priėti ir prie Kongreso, kaip moka svarstyti svarbius klausimus. Tegu jų veikla būna dar efektingesnė, nes įvykiai dideli, ir mes turime prie jų prisidėti, kad Ji būtų gyva.

Didelius darbus atlieka Altas, sutelkęs darban nemažai žmonių, susiorganizavęs. Skleidžiama informacija apie lietuvių veiklą yra gana tiksli ir labai reikalinga. Jie aplanko ir valdžios įstaigas ir neleidžia, kad lietuviški reikalai nuskęstų popieriu daugybėje.

Vlikas dabar daugiau stebėjimo pozicijoje, bet ir jo budrumas nėra sumažėjęs. Ir čia veikiama, leidžiama Eltos biuleteniai, telkiamos lėšos naujiems žygiams.

Šalia tos didelės veiklos grįžkime kiekvienas į save, suraskime asmeninį kampą, kaip galime prisidėti, kad Ji būtų gyva.

Pirmiausia, Lietuvai reikia mokytų ir tvirtų asmenybių. Tie žodžiai taikomi jaunimui. Tegu jis tik mokosi, mokosi, aktyviai, dalyvauja lietuvių jaunimo organizacijose.

(Vilnius, 1989 sausio 24, LIC)

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio kandidatai surinko daugiau balsų, negu kiti kandidatai sausio 15 d. rinkimuose į keturias vakuojančias vietas Lietuvos TSR Aukščiausiojoje Taryboje.

Tačiau, kaip praneša Lietuvių Informacijos Centras, Sąjūdis dabar turi įveikti kliūtis, kurios gali pakenkti jo keliamiems kandidatams į visasąjunginį Liaudies deputatų kongresą. Visasąjunginiai rinkimai įvyks kovo mėnesį.

Sausio 15 d. rinkimuose du Sąjūdžio kandidatai laimėjo. Teisininkas Kazimieras Motieka surinko 69.4% balsų Raseinių rajone, o Zigmantas Vaišvila — 62.8% vienoje Šiaulių rinkiminėje apygardoje. Tie nušimčiai išvedami ne nuo balsavusiųjų skaičiaus, o nuo visų rinkėjų skaičiaus. Taigi, balsavusių už Vaišvilą ir Motieką nušimtis gerokai viršijo 70%.

Pagal sovietinius įstatymus tie kandidatai laimi, kurie surenka daugiau kaip 50% balsų visų piliečių, turinčių teisę balsuoti. Todėl du sąjūdiečiai, kurie nors ir savo rinkiminėse apygardose surinko daugiausia balsų ir gal net absoliutinę daugumą balsavusiųjų, liko neišrinkti. Sąjūdžio pirmininkas Vytautas Landsbergis, kandidatavęs Vievyje, gavo 39.3% visų rinkėjų balsų. Kitoje

Vyresnieji tegu daugiau dėmesio skiria lietuviškos kultūros reikalams. Organizacijos juda, ypač didžioji. Kaip gražiai juda Lietuvių Bendruomenė, visus mus apjungusi. Ji juk tiek išsaugojo lietuviškos gyvybės ir sutelkė į organizaciją. Tegu ji plečia savo veiklą ir visus mus pakelia kultūriniam žygiui. Tik per kultūrinę veiklą mes patys būsime žvalūs ir gyvi. Būtų gera, kad Kultūros Taryba suorganizuotų keliaujančius literatūros vakarus, vaidinimus, koncertus, kultūrinės varžybas, konkursus. Auga jaunos meno pajėgos, o jų niekas neorganizuoja, nepririša prie veikiančių menininkų draugijų ar klubų. Šiomet visur skelbiamas tautinis atgimimas, šiomet ir Varpo 100 metų sukaktis, ir jis šaukia galingu balsu: Kelkite! kelkite! kelkite!

Būkime visi aktyvūs savo aplinkoje, namų veikloje, kultūrinuose rūpesčiuose, savose organizacijose, kad Ji, brangioji mūsų tėvynė Lietuva, būtų gyva!

SAJŪDIEČIAI LAIMI LTSR RINKIMUOSE, AR JVEIKS KLIŪTIS TSRS RINKIMUOSE

rinkiminėje apygardoje, t. y. Šiauliuose, Kęstutis Kriščiūnas, Sąjūdžio Šiaulių miesto tarybos kandidatas, gavo 42% visų rinkėjų balsų. Jo oponentas buvo Sąjūdžio seimo tarybos narys Vytautas Petkevičius, kuris vienu apskaičiavimu surinko 31% kitų — 23%.

Seimo tarybos narys Mečys Laurinkas, užklaustas Lietuvių Informacijos Centro katrą Šiauliuose kandidatavusių sąjūdiečių Sąjūdis rėmė, pasakė, kad Sąjūdis šiuo klausimu nepasisakė: leido vietiniams gyventojams pasirinkti. Pasak kito šaltinio, Sąjūdžio seimas gruodžio mėn. pradžioje patvirtino Petkevičiaus kandidatūrą, tačiau parama sumažėjo jam viešai išėjus prieš Sąjūdžio liniją.

Sąjūdžio darbuotojai siūlė kelias priežastis kodėl Landsbergis liko neišrinktas: 1) Landsbergio rinkiminei kampanijai buvo

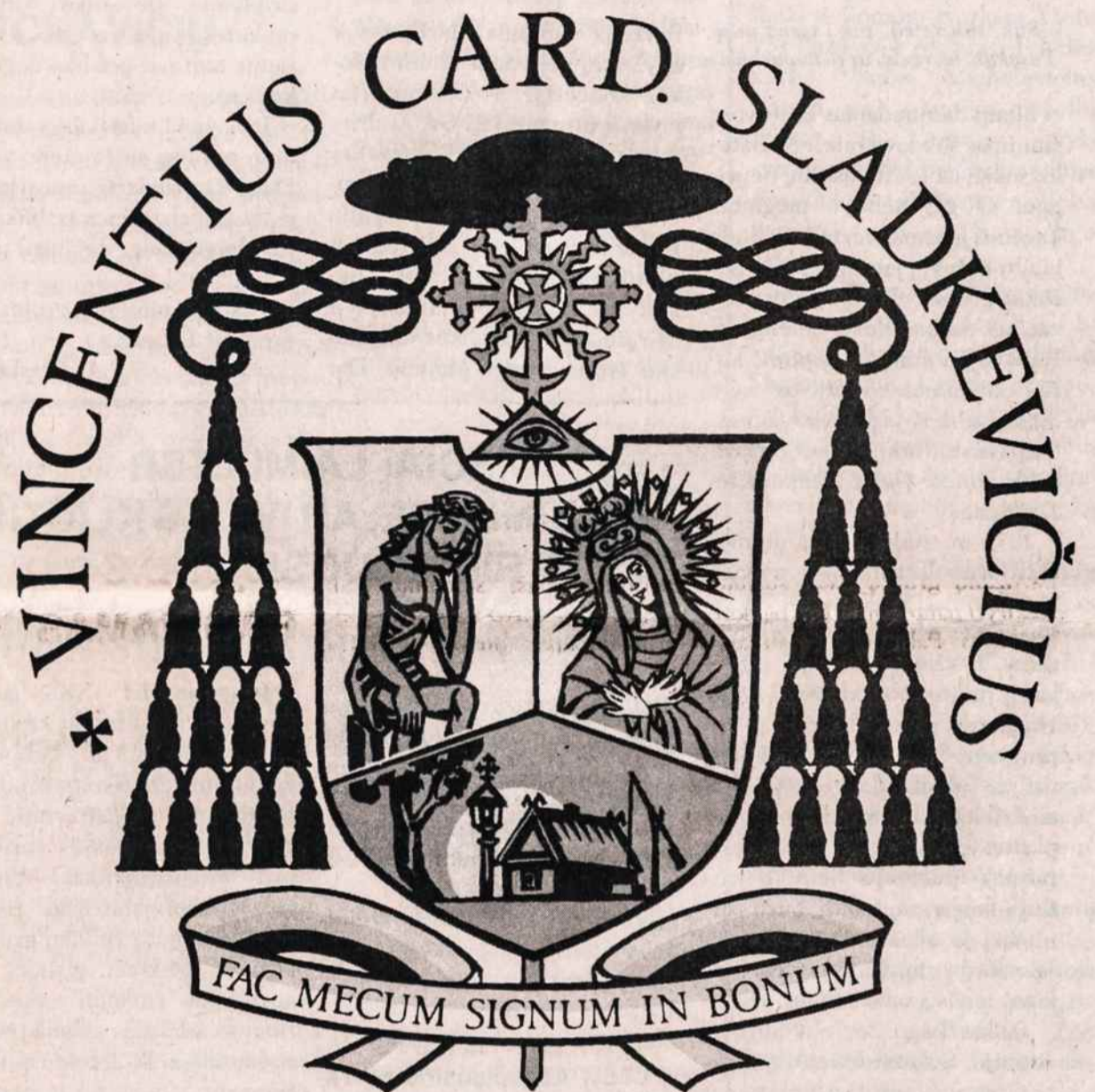
trunkdoma, nes tik paskutinę minutę buvo duotas leidimas išspausdinti rinkiminius plakatus. 2) Vievyje gyvena nemažai lenkų bei gudų, kurie nebūtinai palankūs Sąjūdžiui. 3) Landsbergio stipriausias oponentas, vietinės kompartijos pirmasis sekretorius Jankauskas, aktyviai kandidavo ir kai kurių žmonių tarpe yra populiarus.

Šiuo metu neišku kas bus daroma su dviem vakuojančiomis vietomis, į kurias nebuvo išrinkti nauji deputatai. LTSR Aukščiausiosios Tarybos prezidentas šį reikalą spres: gali būti šaukiami nauji rinkimai, kuriuose dalyvaus du kandidatai, surinkę daugiausia balsų, arba tos dvi vietos gali likti neužpildytos iki rudens, kada iš naujo bus renkama visa LTSR Aukščiausioji Taryba.

Po rinkimų į vakuojančias vietas LTSR Aukščiausiojoje Tary-

boje Sąjūdžio dėmesys nukreiptas į TSRS Liaudies Deputatų Kongreso rinkimus. Sąjūdžio vadai pasisako prieš režimo bandymus pakenkti jų remiamiesiems kandidatams. Pvz., sausio 16 d. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidentas sekretorius Jonas Gureckas per vieną Lietuvos televizijos laidą skundėsi, kad trūksta kandidatų į visasąjunginį kongresą ir ragina kolektyvskelti kandidatus. Po jo komentarų, kolektyvai pradėjo kelti daugiau kandidatų. Anot Laurinkaus, toks didelis kandidatų skaičius apsunkins rinkimus.

Dirbtinai aukštas kandidatų skaičius gali tapti pretekstu apygardos rinkiminius susirinkimams daryti kandidatų atranką prieš rinkimus, kad liktų tik keli kandidatai kiekvienoje apygardoje. Sąjūdis bijo, kad tokioj

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus herbas. Herbą sukūrė dailininkas Lietuvoje, jį išspausdino saleziečių spaustuė Romoje.

Metas I. Nausis 1889 m. Num. I.

VARPAS

Literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

100 METŲ SUKAKTIS

KELKITE! KELKITE! 3

PAULIUS JURKUS

Lenkiško pozityvizmo įtaka

Lietuvos padėtis daugeliu atžvilgiu buvo panaši į Lenkijos padėtį. Kadaise turėjo unijinę valstybę, dabar abu kraštai buvo okupuoti ir prispausti. Pozityvizmas ir atmetė lenkiškas romantines svajones, mesijanizmą ir teigė, kad reikia domėtis dabartim, atrodė, kad tokį pozityvizmą turėjo pasisavinti ir lietuviai studentai.

Jie buvo paveikti pozityvizmo, bet jo ištaisai nenukopijavo. Čia pasirodė lietuvių savarankiskumas, lietuviškas "pozityvizmas". Jis pasiėmė tik tai, kas tiks to meto Lietuvos sąlygoms. Jie negalėjo paneigti Aušros ideologijos, taip išgarbintos, išpuoselėtos praeities. Visa tai dar buvo labai reikalinga, nes tai žadino tautinį atgimimą.

Varpas vysto Aušros idėjas

Aušros paveiktas, ir pats Vincas Kudirka atsivertė, iš aplenkusio lietuvių pasidarė uoliausias lietuviybės reikalų gynėjas, kovotojas dėl geresnės tautos ateities.

Viskas buvo čia pat: ir Aušros romantinė senovė, ir Varpo pozityvizmas. Todėl ir varpininkai žavėjosi Lietuvos senove, Kudirka net į Lietuvos himną įrašė: "Is praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Praeitį lietuvių skatino būti lietuviu, judėti ir dirbti savo tautos labui, bet jį šį darbą jau įsipisn ir varpininkų ideologija, kad tas darbas būtų konkretus, atsiirėmęs į dabartį, kad lietuvis ekonomiška sustiprėtų, kad jo gyvenimo sąlygos pagerėtų.

Varpininkai taip Aušros ideologiją vystė toliau. Dvasinės tau-

tinės kultūros klausimus jie jau sieja su ekonominiais reikalais. Varpininkams rūpėjo žemės reforma, kreditai, amatai, ūkio mokyklos, geresnis susisieki-mas, sveikatos reikalai.

Ekonominio gyvenimo priekyje pastatomas ūkininkas.

Tautinė vienybė ir tautinis sąmoningumas buvo pirmieji svarbos reikalai. Todėl Varpas ir stengėsi išlaikyti vienybę, stengėsi žmonėm parodyti naujo geresnio pasaulio idealus.

Santykiai su kunigija

Kai kurie kunigai buvo nepatenkinti ir Aušra, nes ten buvo išspausdinta keletą straipsnių, kurie kunigams atrodė įtartini, per daug liberalūs. Kai buvo norima atgaivinti Aušra, Vincas Kudirka buvo priešingos nuomonės. Jis teigė, kad, atgaivinus Aušrą, dalis kunigų vėl bus užkrėsti nepasitikėjimu, kurį paveldėjo iš seniau. V. Kudirka pripažino, kad kunigų tarpe yra gerų susipratusių lietuvių, tai ir juos reikia apjungti bendrai lietuviškai veiklai. Todėl ir reikia leisti naują lietuvišką laikraštį. Toks naujas laikraštis turėjo ne-liesti tikėjimo dalykų, per daug nepulti kunigijos. Prieš išleisdami Varpą, jie išleido kvieslį, pranešimą, kad toks Varpas tuoj su-

skambės, prašome jį paremti, jį skaityti.

Dalis kunigų šį kvieslį sutiko su nepasitikėjimu. Nepatiko ir Kauno bei Seinų seminarijų lietuviams klierikams. Bet Kudirkai rūpėjo išlaikyti tautinę vienybę, pritraukti idealistus kunigus, kad tokiu būdu dar labiau plistų tautinis atgimimas. Greitai padėtis buvo išlyginta, kunigai pažadėjo remti Varpą.

Nors Varpas buvo liberalinės pozityvistinės linkmės, bet jame bendradarbiavo eilė kunigų, kunigai rėmė savo aukomis, platino laikraštį. Tai buvo tol, kol V. Kudirka redagavo Varpą. Jo dinamika, jautri siela savaime suvokė, kaip spręsti tokius klausimus. Visi žavėjosi Kudirkos idealizmu, jo patriotizmu, kaip jis žavėjosi kiekvieno žmogaus patriotizmu bei idealizmu.

V. Kudirkos sveikatai pablogėjus, nes jis sirgo džiova, nuo 1895 metų Varpą faktiškai redagavo S. Matulaitis, J. Bagdonas. Kai kurių svarbių straipsnių Kudirka net nematydamas prieš išspausdinimą. Tokiu būdu Varpas atsirado kunigų atstumią straipsniai.

Tuo metu popiežiumi buvo Leonas XIII. Jis buvo išrinktas 1878, mirė 1903. Jis buvo išleides eilę enciklikų, kuriose gvildeno valstybės ir Bažnyčios santykius, pasisakė socialiniais

klausimais, gi 1891 gegužės 15 išlaido savo garsiąją encikliką *Rerum Novarum*. Enciklika davė orientaciją visais aktualiais darbininkų reikalais ir paskatino katalikų socialinį sąjūdį. Apie Leono XIII veiklą ir jo enciklikas pozityvistinis liberalus Varpas parašė neigiamai, tai ir suvedė į konfliktą su kunigija. Tada kunigai, kurie rėmė Varpą, pasitraukė ir rėmė tik katalikišką lietuvišką spaudą.

Kiti Varpo redaktoriai

V. Kudirka 10 metų buvo laikraščio redaktorius. Bet sveikatai silpnėjant, jo padėjėjai redaktoriai turėjo vis daugiau darbų atlikti. Greta Kudirkos ar visai savarankiai Varpą redagavo: J. J. Adomaitis-Sernas (1890), J. Kriaučiūnas (1891 - 1894), St. Matulaitis (1895), J. Bagdonas (1899 - 1902), Jurgis Šaulys (1903 - 04), P. Višinskis (1905).

Varpas pradėjo eiti 1889 sausio mėn. irėjo iki 1906 m. Vėliau Varpas buvo kelis kartus iš naujo pradėtas leisti, prisiliekant liberalinės tautinės ideologijos, pasidarys Valstiečių Liaudininkų partijos organu. Ir dabar jis leidžiamas kaip neperiodinis leidinys. Išėina atskiri stori numeriai, kaip kokios knygos. Čia kalbama tik apie senąjį Varpą, kurį pradėjo leisti Vincas Kudirka.

Spaustuės ir skaitytojai

Varpas buvo spausdinamas Ragainėje ir Tilžėje, kur buvo bent kelios lietuviškos spaustuės. Bent kelis kartus turėjo keisti spaustuves, keletą kartų turėjo ir didelių piniginių sunkumų.

Buvo pavojinga gabenti per sieną, tai pastoviai apsimokančių prenumeratų skaičius buvo nedidelis. Spėjama, kad laikraštį skaitančių buvo apie 7000. Leidėjai turėjo pridėti savo pinigų. Stipriau Varpą yra rėmęs dr. V. Bruožis, Tilžės lietuvis, gydytojas, labai uolus lietuviybės puoselėtojas.

Sauvaliavo ir spaustuvininkai. Jie atspausdindavo antrą tiražą savo naudai ir jį pirmiausiai įkisdavo knygnešiams platinti.

Spaustuvininkai iš lietuviškų knygų, ypač iš maldaknygių, turėdavo didžiules pajamas. Jie sutikdavo tokius periodinius laikraščius spausdinti nemokamai, jei jiems atiduodavo kokių maldaknygių leidimo teisę. Uždirbdami iš maldaknygių, dar prisidurdavo ir iš lietuviškų laikraščių, patiems leidėjams to nežinant.

(Bus daugiau)

Hartfordo tautinių šokių grupė Berželis sausio 21 šoko Šv. Andriejaus parapijos salėje New Britaine. Čia matome atliekant šokį "Grasiuką". Nuotr. Mykolo Banevičiaus

HARTFORDO BERŽELIS KLESTI

Suk, suk ratelį, suk į vieną pusę, Pasakyk, mergele, ar tu mano būsi...

Šitaip dainuodamas Lietuvoje jaunimas šokdavo ratelius. Ratelių šokiai už Lietuvos ribų nepriėjo. O gal nebuvo mėginta? Tautinis jausmas vertė rasti būdą jungti lietuvių jaunimą į tautinių šokių grupes. Pradžioje organizacinis darbas buvo nelengvas. Reikėjo jaunimą sudominti, kuris daugumoje Lietuvos nėra matęs arba iš jos išvyko jaunas. Su pasišventimu, to darbo Hartforde ėmėsi Dalia Minkūnaitė-Dzikiene.

1972 m. rudenį davė pradžią Hartfordo liuanistinės mokyklos mokiniai. Vadovybėje Dalia Dzikiene šokėjų grupė pasivadino "Berželiu". Šokėjai pirmą kartą pasirodė su dviem šokiais Hartfordo miesto burmistro surengtam "All American Festival" ir sulaukė daug dėmesio iš amerikiečių. Paskatinta pirmo pasisekimo, Berželio vadovė pradėjo puoselėti lietuvių tautinių šokių meną toliau, burti jaunimą į jo eiles ir iš artimesnių Hartfordo apylinkių neaplenkiant ir visų savo šeimos narių.

Laikas bėgo. Berželis augo ir stiprėjo. Sulaukė kvietimų atlikti programas už Hartfordo ribų ne tik lietuvių parengimuose, bet ir amerikiečiams. Yra apkeleavęs visą Connecticut, aplankęs Rhode Island, Massachusetts ir New Yorko valstijas. Dalyvavo V, VI ir VII lietuvių tautinėse šokių šventėse. Taip pat dalyvavo laisvojo pasaulio lietuvių VIII-je tautinių šokių šventėje Hamiltone, Kanadoje. Kur tik šokėjai pasirodė, publikos sutinkami entuziastingai. Žmonės žavisi įvairiaspalviais lietuvių tautiniais drabužiais.

Kiekvienų metų pradžioje,

Berželis surengia Hartfordo ir apylinkių lietuviams tautinių šokių koncertą. Toks koncertas įvyko š. m. sausio 21 Šv. Andriejaus parapijos salėje, New Britaine, CT. Nevardindamas programos detalai, tik pažymiu Berželio vadovės į programą įvestus du naujus, dar niekur nematytus, šokius "Uolinderį" ir "Grasiuką", iš publikos sulaukusių entuziastingo plojimo. Dar

vienas netikėtumas buvo šeštadieninės mokyklos vaikučių pasirodymas. Jie atliko "Suplokit rankutes" ir "Vai tai dyvai". Jiems taip pat publika negailėjo katučių.

Pabaigai Linas Balsys supažindino publiką su Berželio vedėja Dalia Dzikiene ir visais jos pagalbininkais. Jiems publika, kurios buvo daug, dėkingai plojo.

Pasilinksminimui grojo "Gintaras" iš Chicago.

A. Maslauskas

SĄJŪDIEČIAI LAIMI LTSR RINKIMUOSE, AR JVEIKS KLIŪTIS TSRS RINKIMUOSE

(atkelta iš 3 psl.)

atrankoj Sąjūdžio kandidatai bus atmesti. Sąjūdžio seimo taryba sausio 17 d. posėdyje kaip tik tuo klausimu tarėsi. Ji priėmė kreipimąsi į LTSR Aukščiausiąją Tarybą, kad tokių rinkiminių susirinkimų nebūtų.

Zemiau pateikiame to kreipimosi tekstą. Neaiškios vietos pažymėtos (?)

KREIPIMASIS į LTSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo pirmininką V. Astrauską ir į rinkiminių apygardų komisijų pirmininkus.

1989 kovo 26 Lietuva rinks deputatus, kuriems patikės kovą už jos interesus Aukščiausiosios TSRS valstybinės valdžios organuose. Tai itin atsakingos pareigos todėl, kad teisinamasis (?) žmonių aktyvumas šios rinkiminės kompanijos metu (?) suprantamas jų siekimas, kad ribotai demokratiškas įstatymas dėl TSRS liaudies deputatų rinkimų

būtų bent kiek demokratiškai taikomas.

Istatymo dėl TSRS liaudies deputatų rinkimo 38 straipsnio pirma dalis numato, kad priimti sprendimą dėl iškeltų kandidatų pristatymo įregistruvimui gali apygardos rinkiminis susirinkimas. Šis susirinkimas — tai abejotina demokratiškais pagrindais deleguotų rinkikų grupelė, kuri, nebūdama įgaliota visų apygardos rinkėjų, spręstis kuriuos kandidatus galima įrašyti į rinkiminius biuletenius, o kuriuos ne.

Mūsų nuomone toks sprendimas tik visų apygardos rinkėjų teisė, tik jų teisė slaptų rinkimų metu pasisakyti kas tinkamai atstovaus Lietuvai. Numatomi apygardos rinkiminių susirinkimų rezultatai gali iššaukti rinkėjų protesto reakciją, netgi pačių rinkimų boikotavimą toje ar kitoje rinkiminėje apygardoje.

Auksčiau minėtas įstatymas sako, jog apygardos rinkiminiai susirinkimai gali būti, bet nepivalo būti šaukiami, ir kad regist-

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami prenumeratos mokėstį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

Po 15 dol. — R. Jurkūnas, Lomita, Calif., P. Gaubys, Sunland, Calif., V. Veršelis, Kings Park, N.Y., K. Vainius, Masspeth, N.Y., K. Bružas, Homewood, Ill., P. Kisielius, Cicero, Ill., M. Melinis, Kearny, N.J., R. Kisielius, Somerville, N.J., S. Vaškys, St. Petersburg Beach, Fla., S. Lukauskas, Fort Myers, Fla., B. Juodelis, Willoughby, Ill., B. Neverauskas, Sterling Hts., Mich., J. Sabulis, Wallkill, N.Y., R. Kepenis, Grotton, Conn.

12 dol. — K. Kaspariūnas, Elizabeth, N.J.

Po 10 dol. — P. Gobužas, Blauvelt, N.Y., A. Vedeckas, Massapequa, N.Y., B. Skrabilis, Walpole, Mass., E. Martišius, W. Falmouth, Mass., L. Znutas, Harrison, N.J., K. Čiurlys, North Brunswick, N.J., J. Raugalis, Waterbury, Conn., P. J. Tamašauskai, Putnam, Conn., A. Sabalis, Rochester, N.Y., M. Lušys, Woodhaven, N.Y., R. Petronienė, So. Boston, Mass., Mr. Stasaitis, Brookton, Mass., A. Keblys, Montreal, Que., R. Gruodis, Mount Airy, Md., J. Navickas, Woodhaven, N.Y., V. Grajauskas, Jeffersonville, N.Y., S. Gofensas, Brockton, Mass., P. Gražulis, Worcester, Mass., E. Jansonas, Osterville, Mass., (nukelta į 6 psl.)

ravimui pateikiamas bet kuris kandidatų deputatus skaičius. Suprasdami, kad rinkimams Lietuvoje iš esmės vadovauja Lietuvos TSR Aukščiausioji Taryba, atsižvelgdami, kad apygardos rinkiminio susirinkimo institutai ypatingai (?) neigiamai vertina dar svarstomą (?) TSR Konstitucijos pakeitimą ir papildymo projektą, palaikome Estijos TSR Aukščiausiosios Tarybos tarybų darbo skyriaus rekomendacijas rinkiminių komisijų ir kreipiamės į Jus, siūlydami nesiaurinti demokratijos Lietuvoje, ir išsiuntinėti analogiškas rekomendacijas mūsų respublikos rinkiminių komisijoms.

Patys rinkėjai balsuodami išreikš savo nuomonę apie kandidatus, o jei nei vienas iš įtrauktų į biuletenį kandidatas nesurinkis daugumos, teks netrukus surengti antrąjį rinkimo turą, paliekant biuletenyje pavardes dviejų kandidatų, surinkusių daugiausiai balsų, t.y. nešaukti kandidatų atrankos tikslu apygardos rinkiminių susirinkimų.

Seimo taryba
1989 sausio 17
(LIC)

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 511 gegužės 11-24 \$2,109 iš Bostono ir Niujorko \$2,292 iš Čikagos

LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kellonė Nr. 515 gegužės 15-27 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kellonė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 \$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos

BIRŽELIS
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriče.
Kellonė Nr. 608 birželio 8-27 \$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,782 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kellonė Nr. 615 birželio 15-29 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos

BALTUOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 622 birželio 22-liepos 8 \$2,699 iš Bostono ir Niujorko \$2,882 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kellonė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 \$2,949 iš Bostono ir Niujorko \$3,132 iš Čikagos

LIEPA
LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zuriče.
Kellonė Nr. 713 liepos 13-27 \$2,269 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 717 liepos 17-31 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS
LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 802 rugpjūčio 2-16 \$2,389 iš Bostono ir Niujorko \$2,572 iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kellonė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 814 rugpjūčio 14-28 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 914 rugsėjo 14-27 \$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kellonė Nr. 944 rugsėjo 14-23 \$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos

SPALIS
LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kellonė Nr. 105 spalio 5-19 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS
LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kellonė Nr. 102 lapkričio 2-15 \$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos

GRUODIS
LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kellonė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko
Kellonė Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko \$2,132 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje 7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokovoje, 1 Zuriče.
Kellonė Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 \$2,059 iš Bostono ir Niujorko \$2,242 iš Čikagos
Kellonė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kellonė Nr. 714 liepos 14-29 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos
Kellonė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakuojimu kiekvienai grupei! Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminiams Lietuvoje. Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

	Chicago	New York
1. Balandžio 27 - Gegužės 15	2,150.00	2,100.00
2. Gegužės 15 - Gegužės 31	2,395.00	2,245.00
3. Birželio 12 - Liepos 01	2,795.00	2,645.00
4. Birželio 14 - Liepos 01	2,595.00	2,445.00
(Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)		
5. Birželio 26 - Liepos 12	2,595.00	2,445.00
6. Liepos 11 - Liepos 30	2,795.00	2,645.00
7. Liepos 24 - Rugpjūčio 09	2,695.00	2,545.00
8. Liepos 29 - Rugpjūčio 16	2,695.00	2,545.00
9. Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16	2,595.00	2,445.00
10. Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06	2,595.00	2,445.00
11. Rugsėjo 12 - Spalio 01	2,795.00	2,645.00
12. Spalio 03 - Spalio 16	1,895.00	1,850.00

KAINOS BUS PASKELBTOS VĒLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškviatimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivij Ar juos prenumeruoti?

ATVYKSTA VILNIAUS ANSAMBLIS

Vilniaus Universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio" atvyksta į Šiaurės Ameriką balandžio mėnesį ir koncertuos įvairiuose JAV ir Kanados miestuose. Ansamblio maršrutus yra toks:

Balandžio 2, 3, ir 4 atvyksta į New Yorką.

5. — susitikimas su New Yorko visuomenės atstovais

6 — išvyksta į Philadelphiją.

7 — koncertas Philadelphijoje

8. — atvyksta į New Yorką. Koncertas New Yorke

9. išvyksta į Bostoną. Koncertas Bostone

9 - 12 — Bostone.

12 — išvyksta į Hartfordą.

12 - 15 — Hartforde.

15 — išvyksta į Clevelandą.

Koncertas Clevelande.

16 — išvyksta į Detroitą. Koncertas Detroito.

16 - 18 — Detroito.

18 — išvyksta į Toronto. 18 - 21 Toronte.

21 — išvyksta į Chicagą. 21 - 23 Chicagoj.

24 — išvyksta į New Yorką ir atgal į Lietuvą.

Šalia koncertų lietuvių publikai kai kuriose vietose ansamblis koncertuos ir kitataučiams. Jie ypatingai norėtų pasirodyti universitetų studentams. Vilniaus universiteto rektorius Jonas Kubilius išreiškė ypatingą pageidavimą koncertuoti Kent universitete, Ohio. Tik abejotina ar ansamblio maršrutus ir laikas leis tame universitete koncertuoti. Bostono rengėjai pramato ansamblio koncertą surengti Harvardo universitete.

"Ratilio" ansamblį į Šiaurės Ameriką pakvietė ir jų koncertus koordinuoja Romas Kezys. Atskirose vietovėse koncertų rengėjai yra šie:

Philadelphija — LB apylinkės valdyba ir Lietuvių Namai.
New Yorke — Laisvės Žiburio radijas.
Bostone — LB apylinkės valdyba.
Hartforde — LB apylinkės valdyba.
Clevelande — Čiurlionio ansamblis.

Detroito — Lietuviškų melodijų radijo valandėlė ir jaunimo organizacijos.
Toronte — Volungės ansamblis.

Chicagoje JAV LB krašto valdyba.

Koncertų rengėjai atskiruose miestuose kreipsis į lietuvių visuomenę priimti ansamblio narius ir juos pagloboti. Atvyksta tik dalis ansamblio — 28 asmenys. Jų programoje — lietuvių liaudies dainos, liaudies instrumentai ir tautiniai šokiai.

P.R.K.

VASARIO 16-TOJI PIETVAKARIŲ FLORIDOJE

Kaip paprastai, maža lietuvių kolonija Ft. Myers, Bonita Springs ir Naples apylinkėse, Vasario 16-tosios mėnėjimus daro viešus, nukareiptus į plačiąją visuomenę. Tuose minėjimuose dažnai dalyvauja ir kitų tautybių atstovai. Šiomet minėjimas įvyks vasario 26 d., sekmadienį, 3 val. popiet; South Recreation Center, 1801 Golfview Ave., Ft. Myers, prie Cleveland Ave. golfo aikštės.

Minėjimą praves apylinkėje apsigyvenę jaunosios kartos nariai. Susirinkimo vadovė bus Lietuvos Laisvės Forumo vicepirmininkė Kristinos Sabalis-

Krulikienės rankose. Minėjimo programos pravedėjas — neseniai Ft. Myers apsigyvenęs Floridos valstijos prokuroro pavaduotojas Vytautas Urba. Pagrindinę kalbą pasakysitė Floridos valstijos senatorius Fred Dudley. Vietoje įprastinės rezoliucijos ruošiamasi paskelbti atsiskaitymą į visuomenę ir vyriausybės narius, reikalaujant pasmerkti Hitlerio-Stalino pakta, jo 50-mečio progą ir atitaisyti to pakto pasekas, grąžinant Lietuvai nepriklausomybę. Toks atsiskaitymas įgalina lietuviams šį reikalą kelti ištiesius metus.

rg.

SPRING HILL, FLA.

Kažkodėl mum lietuviams ši vieta labai mažai žinoma. Kodėl? Nežinau ir nemoku atsakyti. Čia vyksta viena iš didžiausių naujų namų statyba visoje Amerikoje. Gyvendamas čia jau 14 mėnesių ir būdamas Spring Hill lietuvių klubo pirmininku, jaučiu pareigą šiek tiek painformuoti apie šią vietovę.

Spring Hill miestelis yra maždaug 45 mylios į šiaurę nuo St. Petersburgo ar Tampos miestų. Klimatas yra žavingas. Vasarą čia maždaug 5 - 8 F laipsniai vėsiu negu St. Petersburgo arba Tampa. Drėgnumas irgi žemesnis. Vietovė kalnuota, tai vėjelis vis pučia tai iš vienos, tai iš kitos pusės. Namų ir žemės sklypų kainos pigios, palyginus su kainomis kitur Floridoje arba visoje Amerikoje. Šis faktas ypač svarbus, kai žmonės išeina į pensiją. Tada juk brangus kiekvienas sutaupytas doleris. Pavyzdžiui, namas 3-jų miegamųjų, dviejų vonių, su virtuve (su pusryčių kambariu "dinette"), salonu, valgomuoju kambariu, maudymosi baseinu su aptvertu sietu, dviejų mašinų garažu, automatišku vėsinimu-apkūrenimo aparatu, kainuoja tik 65,000 dol. be žemės sklypo. Toks pat namas St. Petersburgo kainuoja 150,000 dol. ar daugiau, Chicagoje — 290,000 dol., New Yorko — 360,000 dol. ir t. t. Tai yra bankų pranešimai.

Žemės sklypai Spring Hill vidurkis yra 12,000 - 15,000 dol. Tie sklypai yra maždaug 85 pėdos ant 125 pėdų didumo. Galima gauti ir pusės akro arba vieno

akro sklypus, kurie gali kainuoti nuo 20,000 iki 70,000 dol. Priklauso ir nuo to, kur tie sklypai yra. Ar ilgai bus tokios kainos, niekas nežino.

Atsikėlę žmonės čia daugiausia yra iš New Yorko, Chicagos, Illinois, Michigan, Connecticut, Massachusetts, Kanados, Californijos, nes ten namai yra labai brangūs. Savo namus pardavę šiaurėje, gali puikiai įsikurti Spring Hills vietovėje.

Čia turime lietuvių klubą. To klubo pirmininku esu aš. Jam priklauso 120 narių. Daugiausia tai Amerikoje gimę lietuviai. Yra ir daugiau lietuvių, bet jie klubui nepriklauso. Kiekvieną mėnesį narių skaičius didėja, nes atvažiuoja vis daugiau lietuvių nuolatiniams apsigyvenimui. Yra ir tokių, kurie atvyksta čia tik žiemą. Reikia pastebėti, kad vasarą čia galima praleisti labai lengvai ir nėra reikalo važiuoti į šiaurę.

Taigi Amerikos lietuvių klubo Spring Hill vardu kviečiu lietuvius aplankyti šią vietovę prieš darant sprendimą, kur įsikurti Floridoje. Jei kas būtų suinteresuotas, galite paskambinti arba parašyti laišką. Visada jums padėsime. Laukiame jūsų!

Rašyti šiuo adresu: Joseph Nakutavičius, 7119 Toledo Rd., Spring Hill, FL 34606, skambinti vakarais šiuo telefonu: 904 688-2476.

Juozas Nakutavičius,
Amerikos lietuvių klubo
pirmininkas

Pedagoginio lituanistikos instituto išleistuvės Jaunimo centre sausio 28 d. PLI rektorius dr. Jonas Račkauskas ir ministeris Stasys Lozoraitis Jr., įteikia diplomą Vidai Brazaitytei. Nuotr. Jono Tamulaičio

TARPTAUTINIAI ATGARSIAI APIE VYSK. J. STEPONAVIČIŲ

Jungtinių Amerikos Valstijų katalikų konferencija specialiai paskelbtame pareiškime palankiai įvertino sovietinės valdžios vyskupui Julijonui Steponavičiui duotą leidimą sugrįžti į Vilnių ir čia tęsti vietos arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas, kurias buvo beveik tris dešimtmečius neteisėtai sutrukdytas eiti. Amerikiečių katalikų konferencija pažymi, kad vyskupas Steponavičius 1961 metais apkaltintas religinę veiklą reguliuojančių nuostatų pažeidimu, buvęs Lietuvos katalikų Bažnyčios vadovybės perkeltas iš Vilniaus į katalikų parapiją Žagarėje.

Pareiškime taip pat priminama, kad Jungtinių Amerikos Valstijose vyskupai vis reikalauja, kad vyskupas Steponavičius būtų išlaisvintas iš tremties. Atkreipusi dėmesį, kad vyskupui Steponavičiui dabar duotas leidimas sugrįžti į savo pareigas Vilniuje yra padrasinantis vykstančio persitvarkymo ženklas, amerikiečių katalikų konferencija reiškia viltį, kad persitvarkymo procesas nesiribos vien ekonomine, politine ir kultūrine sritimis, bet palies taip pat ir religinę plotmę, įstatyminiai užtikrinant tikintiesiems religinę laisvę, kuri dar nėra pilnai įgyvendinta.

Religinį gyvenimą ir veiklą tebevaržantys nuostatai, pažymima pareiškime, privalo būti pakeisti įstatymais, garantuojančiais tikintiesiems teisę visiškai laisvai praktikuoti religiją. Amerikiečių katalikų konferencija šia progą pabrėžia, kad pravedant įstatymines reformas religinės laisvės klausimu, privalo būti taip pat įteisinta ukrainiečių katalikų Bažnyčia.

Apie vyskupui Julijonui Ste-

ponavičiui duotą leidimą sugrįžti į Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus pareigas plačiai pranešė tarptautinė spauda. Kai kurie laikraščiai šia progą cituoja sovietinės TASS'o žinių agentūros tuo klausimu paskelbtą informaciją, atkreipdami dėmesį į labai keistą agentūros tvirtinimą, kad vyskupas Steponavičius 1961 metais apkaltintas religinę veiklą reguliuojančių nuostatų pažeidimu, buvęs Lietuvos katalikų Bažnyčios vadovybės perkeltas iš Vilniaus į katalikų parapiją Žagarėje.

JUDA SIELOVADOS TARYBA

Dar daug kam neaišku ir gal net nežinoma, kad liepos 1-2 buvo vysk. P. Baltakio, OFM, Sielovados Tarybos pradžia. Įkuriant šį vienetą talkinti pastoraciniuose rūpesčiuose, buvo sudarytos 9 komisijos. Vieną jų Suaugusiųjų Dvasinio Ugdymo komisija, tuoj ėmėsi darbo.

Tiek Advento laikotarpiui, tiek dabar Gavėniai komisija kukliu būdu išleido dvasiniam ugdymui programos konspektą. Ši programa gali būti naudojama privačiai, mažuose būreliuose, ar net organizacijos rūmuose.

Lietuviai labiau įpratę politinius klausimus diskutuoti, ir dvasinių temų beveik nelieči (nebent pasiginčyti ar Vatikaną kritikuoti). Gi pats laikas lietuviams burtis išsamiau diskutuoti

dvasines vertybes, aptarti savo pirmenybes, ugdyti savo vidaus pasaulį taip kaip matome Lietuvos jaunimas imasi daryti pastaruju metu.

Šis konspektas susideda iš penkių savičių pateikiamų šv. Rašto skaitinių bei mąstymui siūlomų minčių. Norint įsigyti šį Gavėniai skirtą konspektą, kreiptis: Vysk. Baltakio Sielovados Taryba, Gavėnios Konspektas; c/o ICC — RT 21, Putnam, CT 06260. \$3.00 padengs knygelės bei pašto išlaidas. (Čekį rašyti Lenten Program). O gal susigundytumėt ir ta progą paaukotumėt Vyskupo Baltakio Sielovados Tarybos pastoraciniams darbams? Visi šie pataravimai yra pirmieji bandymai ir pati pradžia, o gi viskas kainuoja! S. I.

LIETUVOS ŽALIEJI KREIPIASI

(Chicago, 1989.02.02, SI) 1989 sausio 30 prasidėjo Jungtinių Tautų Žmonių teisių komisijos eilinė metinė sesija Ženevoje. Lietuvos Žaliųjų organizaci-

jos atstovas ir Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Seimo tarybos narys Zigmantas Vaišvila perdavė Sąjūdžio Info telefonu pareiškimą Vakarų Žaliųjų atstovams kurie dalyvaus suvažiavime. Pareiškimą Lietuvos Žaliųjų vardu į Ženevą išvežė Judita Sedaitytė, atstovaujanti BATUN (Baltic Appeal to the United Nations) organizaciją.

Lietuvos Žalieji pageidauja:

— padaryti nebranduolinę zoną iš Pabaltijo

— surinkti kitų šalių patirtį (pvz. JAV) kaip gamtos saugos komitetai veikia nepriklausomai (šiuo metu Lietuvos gamtos sauga yra pavaldi ministrų tarybai) ir kaip susiformuoti organizaciniai

— sukurti visos Europos bendrų duomenų bazę

— būti informuotiems apie oro teršimo pernašą Rytų Europoje (Švedija renka tokius duomenis ir stato reikalavimus Europai)

— kad Vakarai atkreiptų dėmesį į Tarybų sąjungos ignoravimą tarptautinių gamtos saugos įstatymų pramoninėje statyboje Pabaltijo respublikose. (SI)

— Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos suvažiavimas įvyks vasario 25 Toronto Lietuvių Namuose. Dalyvaus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Alvydas Saplys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nariai Gabija Petrauskienė ir Algis Juzukonis. Žurnalistas Antanas Šileika supažindins jaunimą su problemomis kylančiomis keliaujant į Lietuvą. Registracijos kaina 10 dol. kanadiškais. Daugiau informacijų suteiks Loreta Stanulytė — tel. 231 - 4937.

Kardinolas Vincentas Sladkevičius sausio 25 — vasario 8 lankėsi Romoje tvarkant Lietuvos Bažnyčios reikalus. Jį lydėjo vysk. Vladas Michelevičius, Kauno arkivyskupijos pagalbinkas. Iš Lietuvos atvykę svečiai pranešė, kad arkivyskupo Povilonio sveikata yra sužlubavusi ir jis gydomas Kauno ligo-ninėje.

Vilniaus arkivyskupijos rūmai oficialiai perleidžiami be jokių sąlygų vyskupui Julijonui Steponavičiui. Algirdas Brazauskas Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius, šią žinią paskelbė sausio 26 Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio susirinkime. (LIC)

Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio savaitė įvyks 1989 rugpjūčio 13 - 20 Dainavoje. Registruotis ir kambarius užsisakyti prašome pas valdybos išdininę Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203. Tel. 216 644-7411. Registracijos mokestis 15 dol. šeimai. Norintieji gauti geriausių kambarius, neveluokite užsirašyti.

Los Angeles lietuvių dramų sambūris yra pakviestas gastrolėm į Lietuvą. Išvažiuoja šių metų rudenį. Taip pat gastrolėm yra pakviestas Los Angeles kvartetas ir Toronto ansamblis Gintaras.

Dainavos ansamblis ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks kovo 19, Verbų sekmadienį, Brighton Parko Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Chicagoje.

Cleveland, Ohio, Kaziuko mugė, rengiama Clevelando skautų, Dievo Motinos prapijos salėje įvyks kovo 12.

Ateitininkų šventė Clevelande įvyks balandžio 15 - 16.

LKVS Ramovė skyrių atstovų suvažiavimas ir žurnalo Karrys 70 metų sukakties minėjimas įvyks gegužės 20 - 21 Clevelande.

"Vytiš", Toronto sporto klubas iškilmingai atšventė savo gyvavimo 40 metų sukaktį. Vadovavo pirmininkas Rimas Sonda.

Toronto, Ont., Priskikėlimo parapija 1989 m. vasarą pramato tokias stovyklas: lietuviškai kalbantiems vaikams liepos 2 - 15, lietuviškai nekalbantiems vaikams liepos 16 - 30. Stovyklų reikalais rūpinasi parapijos jaunimo sekcija, kuriai pirmininkauja Lina Kuliavienė.

Nauji Darbininko skaitytojai: L. Norušis, W. Lockport, Ill. Užsakę kitiems: E. Adomaitis, Richmond Hill, N.Y. — R. Adomaitis, Rockaway Beach, N.Y. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — višiams 20 dol. metams.

Aras Ulėnas, 17 metų amžiaus, iš Dix Hills, Long Island, prie elektroninio instrumento Jani restorane Huntingtone, L.I. Penktadienių ir šeštadienių vakarais jis tame restorane groja džiazą ir populiaraus žanro muziką.

Laiškas redakcijai

LAIKAS ŠALINTI TRINTIS

Darbininkas rugs. 9 d. paskelbė redakcinį straipsnį "LB Tarybos sesijos belaukiant", kuris teisėtai susilaukė skaitytojų dėmesio. Perskaičius tenka susimastyti.

Visas straipsnis prisagstytas reikalavimų: reikia ir šio, ir to, ir ano. Ir kas gali užginčyti, kad nereikia "stiprinti lituanistinį švietimą", "pakelti mokinių skaičius mokyklose", "ugdyti jaunuosius rašytojus", "lietuviškam darbui suburti jaunus, talentingus žmones", "išrinktiems tarybos nariams sesijoje dalyvauti aktyviai" ir t.t. ir t.t.

Negali būti dviejų nuomonių, kad viso to reikia, tačiau atsakomąsias žurnalistas, jei iš tikro žino, kaip tai galima padaryti, tuoj pat ir nurodo tikrąjį kelią.

Kažkaip tam tikroje dalyje net gerų bendruomenininkų, nekaltant apie anti-bendruomenininkus, įsikerojęs nelemtas įsitikinimas, kad už visas lietuviško gyvenimo negeroves atsakomąsias Lietuvių Bendruomenės vadovybė, pirmoje eilėje krašto valdyba. Atskirose vietovėse — apylinkių ir apygardų valdybos. Kaip pavyzdį paimkime Darbininko straipsnio reikalavimą Bendruomenei "ugdyti jaunuosius rašytojus, paskatinti juos reikštis mūsų literatūroje".

Pasvarstykime, kaip tai būtų galima padaryti. Naudojant "reductio ad absurdum" logikos metodą, galėtume sakyti: LB apylinkės pirmininkas ar sekretorius pasikviečia (ka — pradžios mokyklos mokinį, gimnazistą, studentą) jaunus žmones ir moko rašyti romaną ar kurti poeziją. Tai būtų absurdas. bet gal nebūtų absurdas, jei Lietuvių Rašytojų draugija įsirašytų tai kaip vie-

nia veiklos tikslą: pastebėję jauną talentą, surištų jį su prozaiku ar poetu, kuris jo talentą ugdytų. Tokią misiją savo laiku privačiai iniciatyva vykdė rašytojas Aloyzas Baronas.

Tas pats su žurnalistu ugdytu. Darome didžiausią klaidą, gabiausias jaunuolius-es kreipdami į pelningas profesijas, bet ne į žurnalistikos mokyklas. Didžiajai Lietuvių tautos misijai vykdyti silpniausia išeivijos vieta — trūkumas viešosios informacijos formuotojų spaudoje, televizijoje, radijo srityje, filmuose. Taip pat savo likimui palikti tie, kurie siekia aukštesnių pakopų politikoje. Dar blogiau kai ("tėvynės meilės vardan") bandoma jiems pakenkti.

"LB Tarybos sesijos belaukiant" atraiptis "reikia, reikia, reikia" teigimų litaniją būtų lengva pratęsti.

Nesu didelis Bendruomenės veikėjas, tačiau nuo pirmųjų jos organizavimo (LOKO) dienų Bendruomenės problemomis domėjau, o įvairiuose posėdžiuose esu praleidęs šimtų valandų. Visi Bendruomenės darbuotojai puikiai žino, kaip turėtų būti, bet taip pat žino priežastis, kodėl taip nėra. Kas, pav., galėtų duoti stebuklingą patarimą, kaip "pakelti mokinių skaičių mokyklose". Žinau, kiek daug laiko, pastangų ir finansų LB skiria lituanistiniam švietimui, o mokinių skaičius mažėja.

Jei tėvai vaikų į mokyklą neleidžia, mokinių skaičius nedidės. Tegu kas nors pasako, iš kur gauti stebuklingų mokytojų, kurie savo asmenybėmis mokinius pritrauktų. "Blogi mokytojai, seni metodai, netikė vadovėliai, — ir už tai atsakomąsias Lietuvių Bendruomenė", — tai tradiciniai, beveik 50 metų besitęsę priekaištai.

Mano nuomone, mokinių skaičiaus mažėjimas yra tiesiog proporcingas išeivijos nutautėjimo procesui. Visomis jėgomis švietimo darbuotojai stengiasi tą procesą stabdyti. Bet lemtingoji jėga šio proceso stabdydame yra ne mokykla, o šeima. Šeima gali nutautėjimo procesą sustabdyti, mokykla — ne.

Tik man atrodo, kad mokykla nėra su laiku ta prasme, kad švietimo politikoje pagrindiniai akcentai laipsniškai nebuvo perkilnojami nuo lituanistinį dalykų mokymo ant lietuviškos veiklos įgūdžių išvystymo.

Lietuvių Bendruomenei priekštaujama, kad leidyklos nebepažinti leisti knygų, kad sunku suruošti literatūros vakarus ir koncertus. Kaip leis, jei jaunoji karta beveik lietuviškų knygų nebe-

skaito ir nedaug laikraščių prenumeruoja. Gi literatūros vakarus galima suorganizuoti. Dar yra šviesios visuomenės, kuri juos lanko, tik gaila, kad daugelis net vad. kultūrinių organizacijų siekia pasipinigavimo, todėl ruošia balius.

Darbininkų skaitau nuo to laiko, kai Brooklyne ėjo dar Ameriką. Nesmagu pasakyti, bet šis buvo pats blogiausias vedamasis, kokį tik prisimenu. Pažįstu dr. Vytautą Bieliauską nuo 1944 m. Tai didelės energijos, sumanumo ir aukštos inteligencijos vyras. Dar karui einant, Munchene suorganizavo Lietuvių sąjungą, išnuomavo namus, kur laikiną prieglaudą ir pagalbą gavo šimtai lietuvių pabėgėlių. Jo parūpintais dokumentais būrelis Lietuvoje sugaudytų ir Jugoslavijoje prieš partizanus kovoti išvežtų jaunuolių pasiekė Bavariją. Už dezertyrų aprūpinimą civiliais dokumentais jam grėsė mirties bausmė. Dar didesnę riziką jis prisiėmė, kai prievarta uždėtas uniformas vyrai palikdavo Lietuvių namuose (Lemontstr. 21) ir pradingdavo, o Bieliauskas jas skandino Izare. Ar daug kas tokią riziką prisiimtų, kai gestapas paskutinėmis kar dienomis šaudydavo net tuos, pas kuriuos rasdavo nelegalių maisto kortelių? PLB seime Toronte girdėjau bent vieną pasakymą: "Bieliauskas man išgelbėjo gyvybę" Jis Lietuvių sąjungoje Munchene, dar karui einant, prigludė ir mane, nors žinojo, kad Lietuvoje buvau laikomas gestapo priežiūroje.

Esu liudininkas, kaip dr. Bieliauskas jau po karo iš Lohengrin kareivinių Munchene (kur vėliau įsikūrė baltiečių stovykla) išgelbėjo būrį lietuvių, kurie buvo patalpinti grąžinimui į ok. Lietuvą.

Sutikdamas kandidatuoti į PLB valdybą, Toronte, dr. Bieliauskas kukliai pareiškė, kad nebuvo labai aktyvus LB veikloje, nes gyvenęs neskaitytingoje apylinkėje ir pagrindinį laiką skyręs universitetui. Dabar, išėjęs pensijon, norįs savo jėgas atiduoti lietuviškai veiklai.

Juozas Kojelis

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Nežmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvių Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antroje dalyje — gaminimo techninės instrukcijos. 316 psl. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištaikingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsisiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, Valentino dienos, Vasario 16, Velykų ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090

G. T. INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901	Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d. Iš Čikagos: \$2,267.00 Iš New Yorko: 2,157.00
8902	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d. Iš Čikagos: \$2,496.00 Iš New Yorko: \$2,386.00
8903	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d. Iš Čikagos: \$2,296.00 Iš New Yorko: \$2,186.00
8904	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d. Iš Čikagos: \$2,496.00 Iš New Yorko: \$2,386.00
8905	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d. Iš Čikagos: \$2,366.00 Iš New Yorko: \$2,256.00
8906	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d. Iš Čikagos: \$2,496.00 Iš New Yorko: \$2,386.00
8907	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d. Iš Čikagos: \$2,366.00 Iš New Yorko: \$2,256.00
8908	Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ , Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spaliu 2 d. Iš Čikagos: \$2,648.00 Iš New Yorko: \$2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAI ARBA ILGESNIAI LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 4 psl.)

R. Šileikis, Hillcrest Ests., N.Y., V. Blazaitis, Baldwin, N.Y., J. Valukonis, Huntington Beach, Fla., G. Slepakovas, Encinito, Calif., E. Jurevičiūtė, Linden, N.J., I. Bertašius, Williamstown, N.J., I. Budrys, Hopkinton, Mass., A. Mažiulis, So. Boston, Mass., V. Lelis, Rochester, N.Y., I. Staškevičius, Bronx, N.Y., L. Oksas, Los Angeles, Calif., E. Dubickas, Los Angeles, Calif., Maironio Parkas, Shrewsbury, Mass., dr. J. Gimbutas, Arlington, Mass., J. Katkus, Brooklyn, N.Y., A. Mačiulaitis, Islip, N.Y., D. Grajauskas, Simsbury, Conn., Z. Kriauciūnienė, Putnam, Conn., S. Varneckas, Clark, N.J., B. Raugas, Delran, N.J., J. Klimavičius, Boston, Mass., G. Subatis, Quincy, Mass., Terra Motel, Wethersfield, Conn., A. Čampė, Waterbury, Conn., H. Venys, Woodhaven, N.Y., I. Reventas, Hillwood, N.Y., V. Dreseris, St. Petersburg, Fla., N. Karaša, Ormond Beach, Fla., A. Sabaitis, Brockton, Mass., E. Tamalavage, Worcester, Mass., K. Barkauskas, Philadelphia, Pa., A. Gečys, Philadelphia, Pa., K. Bileris, Richmond Hill, N.Y., E. Balkus, St. Petersburg Beach, Fla., A. Juozevičius, Oak Lawn, Ill., A. Glaveckas, Chicago, Ill., V. Zelenis, Roseda, Calif., A. Skučas, West Palm Beach, Fla., V. Tuskenis, Palm Springs, Calif., G. Podgalsky, Watchung, N.J., J. Stonkus, Hot Springs National Park, Ark., U. Saduikis, So. Boston, Mass., A. Wargo, St. Clair, Pa., R. Bureika, Los Angeles, Calif., B. Girnus, Allen Park, Mich., M. Zeringis, Westfield, Mass., I. Bučmys, Davton, Ohio.

(Bus daugiau)

LITHUANIA 700 YEARS (IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir S. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puikį dovaną kaitačiaam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Adresas

KALENDORIAI 1989 METAM

Darbininko 1989 metų kalendorius visiems skaitytojams išsiųstas lapkričio 22. Spalvotame viršelyje Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus atvaizdas. Kas norėtų gauti daugiau kalendoriaus egzempliorių, prašomas kreiptis į administratorių, pridėdant bent 4 dol. auką už kiekvieną kalendorių. Ypatinga padėka skaitytojams, kurie, prasdami sunkią lietuviškos spaudos padėtį, už kalendorių prideda stambesnę auką.

Sieninis kalendorius 1989 metams su kasdien nuplėšiamais lapukais papuoštas spalvotu vytim, išleistas Londone "Nidos" spaudos klubo, gaunamas ir Darbininko administracijoje. Nuplėšiamų lapukų antroje pusėje kasdien duodama lietuvių rašytojų ar poetų kūrybos ištraukos, primenamos sukaktys. Kalendoriaus kaina su persiuntimu 10 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

Lietuviškas VISA korteles
Pinigines perlaidas
Čekių sąskaitas
Taupymo sąskaitas
Įvairias paskolas
Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

PUTNAM, CONN.

Palaimintojo
Jurgio Matulaičio minėjimas

Arkivysk. Jurgis Matulaitis, Bažnyčios paskelbtas palaimintuoju, Marijonų vienuolijos atnaujintojas, Marijos Nekalto prasidėjimo vienuolijos (moterims) įsteigėjas, Lietuvos bažnytinės provincijos steigėjas, mirė 1927 sausio 27. Lietuviai, ypač Marijonų ir Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos, mini svarbesnes arkivyskupo gyvenimo sukaktis. Taip sausio 29 Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolynas, savo namuose suruošė savo steigėjo 62 m. mirties minėjimą.

Minėjimas pradėtas pamaldomis — mišiomis vienuolyno ko-

plyčioje 11 val. ryto. Koncelebruotas mišias aukojo vienuolyno kapelionas kun. dr. V. Cukuras, prel. V. Balčiūnas ir kun. A. Petraitis, vadovavo kun. Cukuras. Pamoksle kun. Cukuras, pateikdamas kai kurių žinių iš arkivyskupo gyvenimo, ypač iškėlė jį, kaip kelrodį ir žiburį lietuviams, o ir visiems žmonėms, dvasinėje religinėje srityje. Tuo buvo keliami tautos moralė, veikla ir drąsa. Jo, jau seniai mirusio, dėka dabar mūsų tauta ir valstybė vėl iškyla kaip tikėjimo ir laisvės gynėja, kaip nepalaužiamos valios pavyzdys daugeliui kitų tautų.

Po pamaldų seselės ir minėjimo dalyviai bendrai papietavo. Po trumpos pertraukos salėje po koplyčia minėjimo programai vadovavo viešnia iš Lietuvos —

Saulė Jautokaitė, bažnytinio choro vadovė Kaune.

Dr. Č. Masaitis paskaita "Matulaitis šiandien ir rytoj" vaizdingai pateikė, kad palaimintojo pradėti ir nurodyti darbai tęsiasi ir didinami šiandien. Keli pavyzdžiai: marijonų kunigų veikla paraprijose, jų leidžiamas laikraštis *Draugas*, Lietuviškos knygos klubas ir k., seselių — "Neringos" vasaros stovykla jaunimui, leidimas laikrašteliu *Eglutė*, globos reikalingų globa Matulaičio namuose, tikėjimo kėlimo darbai ir daug kitų.

O kas rytoj? Lietuvos vardas tapo žinomas, net garsus, daugeliui pasaulio žmonių ir tautų, nes arkivysk. Jurgis Matulaitis, lietuvis, tapo paskelbtas palaimintuoju. Tas liks ne tik rytojui, bet amžiams. O palaimintajam tapus šventuoju, ne tik jo, bet ir Lietuvos vardas dar daugiau garsės. Palaimintojo Jurgio Matulaičio mokymai ir mintys yra amžini, griaua komunizmo pagrindus, nes tie yra prieš Aukščiausiojo valią. Mes esame komunizmo griuvimo liudininkai, taip pat mūsų tautos kėlimosi.

Meninė daly, pirmiausiai Julija Gelažiūtė, Čiurlionio ansamblio kanklininkė iš Cleavelando, pakankliavo kelis kūrinėlius, kur buvo ir liaudies dainų. Ji kanklių virtuozė ir kanklių garsais nu-teikė klausytojus nostalgikai. Po to Saulė Jautokaitė padainavo kelias senoviškas dainas, nukeldama vyresnių amžių klausytojų mintis į tuos laikus, kai suie-gose ar po darbų Lietuvoje skambėjo tos dainos. Izabelė Žmuidzinienė, duktė Žmuidzinaitė, žodžio interpretatorė, tiek kiekviena atskirai, tiek kartu, interpretavo, net vaidino, skaitydamos ar iš atminties, kelis kūrinėlius. Net žinomi ir skaityti kūrinėliai, reikiama interpretuoti, teikia ypatingą meninį grožį.

Po šios programos dalyviai rinkosi į koplyčią pasimelsti. Apeiti kryžiaus keliai, kiekvieną stotį aptariant palaimintojo Jurgio Matulaičio užrašų citatomis, ir pagarbintas išstatytas Švenčiausiasis.

Tuo baigtas minėjimas. Norintieji dar galėjo užkasti ir pabendrauti su programų atlikėjais

Lietuvių atstovai pas Massachusetts gubernatorių Mike Dukakis, kai jis vasario 1 pasirašė proklamaciją.

Inž. JUOZUI VAIČJURGIUI

mirus, draugiškai užjaučiam jo žmoną Valeriją ir dukterį Birutę.

Stasė ir Jurgis Gimbutai,
Valė ir Antanas Gėrniai

A. A.
KLEMENSUI PRALEIKAI

staiga mirus, jo žmonai, dukrai su žentu, giminėms ir artimiesiems reiškiam gilia užuojautą

Petras Juška
Antanas Diškėnas
Antanas Gudonis
Antanas Aidukas
Vytautas Gružas
J. A. Kalėdos
J. B. Mikalauskai

St. Petersburg, Fla.

Brangią Bičilulę

DANĄ ARLAUSKIENĘ

su šeima jos didžio skausmo valandoje, netekus brangaus Tėvelio Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiu

Softja Kačinskienė

A. A.
ČESLOVIUI AŠEBERGUI

mirus, jo žmonai Birutel, dukrai Ramonal ir jų artimiesiems gilia užuojautą reiškiam ir kartu liūdime

Gertrūda ir Juozas Nakutavičiai

A. A.
ČESLOVIUI AŠEBERGUI,

mano krikšto tėvui, mirus, jo žmonai Birutel, dukrai Ramonal ir visiems kitiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Raimondas Nakutavičius

BOSTONO
ŽINIOS

Mirė J. Vaičjurgis

Vasario 1 d. Dorchesteryje mirė Juozas Vaičjurgis, eidamas 73-sius metus. Velionis paliko našlę Valeriją, dukterį Birutę Šleziene ir eilę draugų.

Lietuvos nepriklausomybės laikais J. Vaičjurgis buvo pasirinkęs kario profesiją, tapdamas kadro karininku.

Per karo sugriautą Vokietiją pasiekęs šį kraštą, Juozas Vaičjurgis su šeima apsigyveno Bostone, kur įsigijo naują inžinieriaus profesiją, dalyvavo Tautinės sąjungos vietos skyriaus darbuose, ypač jo namų įsigijime ir įrengime, reikėsi Lietuvių karių veteranų s-gos Ramovės veikloje, dirbo skautuose, ALIAS skyriuje, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-joje. Todėl jo kars-

ir tarp savęs. Tada dar padainuota kelios sutartinės, vadovaujant viešniai Jautokaitei ir svečiui (taip pat iš Lietuvos) Batavičiui, ansamblio Lietuvoje muzikantui. Minėjime dalyvavo apie 75 žmonės. Įskaitant ir seseles. J. Kr.

ATGIMIMO MOKYKLOS EGLUTĖ

Praeitą rudenį įsisteigusios lituanistinės Atgimimo mokyklos Kalėdų eglutė įvyko 1989 sausio 7 Šv. Andriejaus parapijos salėje New Britain, Conn.

Gražiai papuoštoje salėje vaikai jau būrėsi aplink eglutę, pasiruošę atlikti savo programą. Mokyklos vedėja Vaiva Vėbraitė-Gustienė pasveikino gausiai susirinkusius tėvus ir svečius. Programa pradėta tautiniais žaidimais, kuriuos paruošė Hartfordo Berželio tautinių šokių grupės vadovė Dalia Dzikienė. Įvairaus amžiaus ir dydžio vaikučiai gražiai atliko žaidimą ir šokį.

Po to visi mokyklos vaikai suvaidino Marytės Samulis šiai progai parašytą vaidinimą "Kur Kalėdų senelis?" perpintą kalėdinėmis giesmėmis, kurias padėjo giedoti ir svečiai. Vos plojams nutilus, į salę atsukė Kalėdų senelis (V. Trečiokas) su maišu ant pečių ir vaikus apdalinę dovanomis. Buvo neišpasakytas džiaugsmas ir po Kalėdų dar kartą gauti dovanos. Reikia džiaugtis gražiomis vaikų pastangomis atliekant šią Kalėdų

PAIEŠKOMA

Iš Lietuvos prašo paieškoti Čiurus arba Ona Jankauskienė, seniai gyvenę Bostono apylinkėje. Jie patys arba žinantieji apie juos prašomi atsiliepti šiuo adresu: C. Podgalsky, 115 Skyline Dr., Watchung, N.J. 07060.

tą laidotuvių namuose puošė Lietuvos trispalvė, garbės sargybą prie jo karsto ėjo Ramovėnų skautininkų ramovės, Tautinės s-gos ir ALIAS skyrių atstovai, atsisveikinimo kalbas sakė tų ir kitų organizacijų įgaliotiniai.

Caspero laidotuvių namuose So. Bostone atsisveikinimui su velioniu vadovavo Aloyzas Astrovas, pasakęs ilgą kalbą. Šalia to kalbėjo kadro karininkų XX-os laidos vardu Viktoras Kubilius, Laisvės kovotojų vardu Jonas Vasys, skautų vardu Kostas Nenortas, Tautinės s-gos vardu Vaclovas Senuta, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos vardu Algis Skabeikis, Moterų federacijos vardu Elena Vasyliūnienė.

Vietoje gėlių lankytojais Caspero laidotuvių namuose Juozo Vaičjurgio atminimui suaukojo: tautos fondui 885 dol., o Lietuvos s-gos skautybės fondui 336 dol., iš viso 1,220 dol.

Inž. K. Daugėlos auka

Bostono ir apylinkės lietuvių renginiuose dažnai fotografu būna inž. Kazys Daugėla iš New Hampshire valstijos. Jo nuotraukos pasirodo mūsų sapudoje. Pernai jo fotografijų paroda Lietuvos suorganizavo fotografijos Meno Draugija Vilniuje. Dabar patirta, kad toji draugija nutarė įsigyti inž. Kazio Daugėlos meniškas nuotraukas, skirdama už jas 1,148 rublius. Autorius paaugojo tą sumą lygiomis Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir Pamininko stalinizmo aukoms statybai. Inž. Kazio Daugėlos fotografijų paroda, kurios atidarymas įvyko praėjusių metų rudenį Kauno Fotografijos Galerijoje, dabar perkelta į Fotografijos Meno D-jos galeriją Vilniuje.

Vaikų įnašas istorijos išleidimui

Į LB-nės šio krašto valdybos paskelbta piniginių vėjų dr. Adolfo Šapokos parašytai Lietuvos istorijai išleisti Lietuvoje jungiasi savo aukomis ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai, sužinoję apie tą vėjų iš savo mokytojos Aldonos Dabrilinienės, savo iniciatyva ryžosi prisidėti prie to vėjau. Vasario 4 d. mokykloje pertraukos metu jie suorganizavo pyragų, sausainių ir lengvųjų gėrimų stalą, iš anksto skelbdami, kad jo pelnas skiriamas padėti Lietuvai išspausdinti naujas istorijos knygas. Tuo būdu jie sudarė 135 dolerius. Pagarba už tai iniciatoriams, visai mokyklai,

vaikams, jų tėvams ir mokytojams.

Lietuvos istorijos reikalai
Lietuvoje

Laisvės Varpas paskelbė vasario 5 d. laidoje informaciją iš Vilniaus apie Lietuvos istorijos spausdinimą Lietuvoje. Pasirodo, kad dr. Adolfo Šapokos parašytos Lietuvos istorijos 20,000 egzempliorių Lietuvoje jau išleista. Jie padalinti mokykloms, ir bibliotekoms, kur Lietuvos istorija buvo labiausiai reikalinga. Bet pagal gyventojų apklausimą reikėtų tos istorijos atspausdinti bent 300,000 egzempliorių. Tai bus padaryta, jei pavyks parūpinti reikalingą popierių. Lietuvoje viešai skelbiama, kad pirmas istorijos tiražas atspausdintas Amerikos lietuvių paskelbto vėjau aukomis. Ši informacija turėtų išsklaidyti visas abejones tų, kurie dar vis susilaiko nuo įsijungimo į LB-nės šio krašto valdybos paskelbtą tuo reikalu piniginių vėjų.

Prasmingas sūnaus
jamžinimas

Liūda Senutienė iš Brocktono įnešė 1,000 dolerių į Lietuvos Fondą savo mirusio sūnaus Gedimino jamžinimui. Jo gyvybę mirtis pakirto prieš keletą metų. Gediminas Senuta buvo šio krašto armijos kapitonas, Vietnamo karo dalyvis. Jam pavyko pergyventi karo audrą ir įvairius pavojus, bet nepavyko išvengti mirties civiliniame gyvenime.

Jaunuolio auka

Inž. Vytautas Senuta iš Brocktono įsijungė 100 dolerių įnašu į LB-nės paskelbtą vėjų Lietuvos istorijai išleisti Lietuvoje, tai gražus jaunuolio pavyzdys kitiems.

RENGINIAI

Balandžio 2 Norwoode bažnytinės muzikos koncertas Šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje. Velykinės religinės muzikos koncerto programą atliks styginis kvartetas.

Balandžio 9 d. 3 v. popiet koncertuoja Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio".

Balandžio 23 Šv. Petro parapijos banketas Lantana restorane Randolphe.

Balandžio 30 d. 5 val. popiet Lietuvos krikšto memorialinės lentos Šv. Kryžiaus katedroje Bostone pašventinimas ir atidengimas.

LENGVOSIOS MUZIKOS KASETĖS
gaunamos šiuo adresu:

JUOZAS NAKUTAVIČIUS
7119 TOLEDO RD.
SPRING HILL, FLA. 34606

arba skambinti vakarais 904 688 - 2476. Yra apie 80 įvairių kasečių. Ilgis 60 minučių. Kaina 10 dol. kasetė. Rašykite ir prašykite katalogų.

V. G.

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Adminstr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: vasario 19, sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas. Pradžią 3 v. popiet. Invokaciją sukalbės vysk. Paulius Baltakis, OFM, sveikinimo žodį tars Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, paskaitą skaitys prof. dr. Aleksandras Štomas, meninę dalį atliks estradinė solistė Violeta Rakauskaitė. Minėjimą rengia New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba, kuriai dabar pirmininkauja Petras Ažuolas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, koncelebruos mišias vasario 19 Apriškimo parapijos bažnyčioje. Druge su juo koncelebruos klebonas kun. Jonas Pakalniškis, tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kuris taip pat pasakys ir pamokslą, ir kun. Kazimieras Pugetvičius.

16-toji dailės paroda praėjo su dideliu pasisekimu. Pirmąją dieną ją aplankė per 200 žmonių, antrąją dieną — apie 100. Platesnis parodos aprašymas bus spausdinamas *Darbininke* vėliau.

Tradicinė Kaziuko mugė įvyks š.m. kovo 5 d. Kultūros Židinyje. Turintieji pardavimui tautodailės dirbinių, prašom kreiptis į Lilę Milukię, tel. 516 681 - 6172 arba į Živilę Jurię, tel. 718 441 - 7831.

Pianistės Dalios Sakaitės piano rečitalis įvyks kovo 13, pirmadienį, 7:30 v. v. Bargemusic laive Brooklyne. Laivas yra specialiai koncertam įrengtas, jaukus ir gražus. D. Sakaitė atliks Schumanno, Bacho, Liszto, Čiurlionio ir kitų kompozitorių kūrinius. Praėjusių poros mėnesių laikotarpyje ji yra atlikusi muzikines programas dvejose a.a. Raymond Lewenthal prisiminimuose. R. Lewenthal mirė praėjusių metų gale ir buvo plačiai aprašytas *The New York Times* laikraštyje, kaip Amerikoje atgavęs susidomėjimą romantiška muzika. Dalia su juo studijavo dešimtį metų iki jo mirties. Ji taip pat atliks dalį programos Vasario 16-tos minėjime Hartforde. Ten minėjimas ir koncertas bus Trinity kolegijoje. New Yorko ir apylinkės visuomenė kviečiama nepraleisti progos ir dalyvauti jos koncerte. Bilietų kainos 10 dol. asmeniui. Vietas iš anksto rezervuoti skambinant: 718 875 - 3155.

LB rytinio pakraščio suvažiavimas šaukiamas balandžio 29. Suvažiavimą organizuoja JAV krašto valdyba, kuriai pirmininkauja dr. Antanas Razma.

Ieškoma panelė Carol Zataveckas, 1947 gyvenusi 220 Sunnyside Ave., Brooklyne. Mokytoja. Kas galėtų suteikti kokią žinią, prašom skambinti į *Darbininko* redakciją. Ieško puseserė Dalia Dzetaveckaitė.

Dėmesys Kultūros Židinio koncertui

Susidomėjimas Kultūros Židiniui išlaikyti koncertu, kuris įvyks gegužės 6 d., 7 val. jau dabar yra pakankamai gyvas. Jaučiama, kad tai bus labai gera proga savo atsilankymu prisidėti prie šio kultūrinio centro išlaikymo. Kai kurie asmenys, pasiėmę iš anksto platinti bilietus. Uolonesnieji Kultūros Židinio bičiuliai sugestijuoja, kad bilietai būtų išsiuntinėti ir visiems nariams, kurie yra įsipareigoję atsiųsti savo metinį mokestį. Kiti mano, jog koncerto proga netrūks ir dides-

Stasys Nutautas, gyvenęs Woodhavene, 83 metų, mirė vasario 12. Palaidotas vasario 16 iš Apriškimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse. Nulūdime liko žmona Anelė ir 3 dukros su šeimomis.

Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, *Darbininko* redaktorius, vasario 12 išvyko atostogų. Į New Yorką grįžta kovo 1 d.

Iš Metropolitan operos rūmų vasario 18, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojam G. Donizetti opera "Lucia di Lammermoor". Pagrindiniai solistai: Devia, Lima, G. Quilico, Howell. Diriguoja Müller.

Seselė Ignė Marijošūtė yra pradėjusi religinę programą Maironio liuanistinės mokyklos žemesnėse klasėse. Seselė iš Putnamo atvyksta į mokyklą kartą per mėnesį. Jai talkina Rasa Razgaitienė. Nuo sausio mėnesio mokykla turi ir pirmą skyrių, kurį moko Rasa Ardytė-Juškienė.

Lietuviškus pietus bus galima gauti vasario 19 Kultūros Židinyje nuo 12 val. iki 3 v. popiet, kol prasidės minėjimas didžiojoje salėje. Pietus gamina Vacys Steponis.

Kun. Juozas Pragulbickas iš Elizabeth, N.J., daug metų remia *Darbininką*, apmokėdamas bent kelias prenumeratas ir dar pridėdamas auką. Šiais metais apmokėjo 5 prenumeratas ir pridėjo spaudai palaikyti 100 dol. Geradariui gili padėka.

Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. ir išbus 15 dienų. Apsistosis naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčių nurašymo. Tikra gali-mybė aplankyti visas pageidaujamas vietas. Grupę lydės Romas Pukštys. Kreiptis American Travel Service Bureau, 312 238 - 9787.

Vaistai ir medicinos priemonės į Lietuvą. Siunčiame ir video, stereo, magnetofonus, siuvas masinas ir panašiai. Prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai. Siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Darbo valandos: 12 - 6 v.v. kasdien, šeštad. 10 - 4 v. popiet, arba susitarus, pirmad. uždaryta. Tel. 312 - 436 - 7772, namų 312 430 - 4145.

Romas Pukštys iš Chicagos praneša, kad nuo vasario 18 iki kovo 7 bus Lietuvoje ir tuo metu vaistų, medicininių priemonių ir kitokių siuntinių įstaiga "Transpak" bus uždaryta.

nių aukų, ypač kai dabar bus dedamos naujos didžiosios salės grindys.

Visa tai džiugina koncerto rengėjus. Maloniai nuteikia ir pianisto William Smiddy palankumas, kuris be jokio atlyginimo atliks visą koncertinę programą. Dabar jis rūpestingai rengiasi. Programon yra įtraukti ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Apie pianistą ir jo naujai rengiamą programą bus pranešta vėliau.

Branduolys Vasario 16-osios — Lietuvos nepriklausomybės šventės proga rengia vakarinį pobūvį. Jis įvyks šeštadienį, vasario 25, 6 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome St., N.Y.C. Bus rodomos dr. Arvisto video juostos ir vyks vaišės. Auka 25 dol. asmeniui. Po vasario 22 — 35 dol. Dėl rezervacijų skambinti Aldonai Kepalitei 212 724 - 5720. Pelnas skiriamas Aušros Vartų parapijai. Dr. Arvisto video juostų rodymas apie paskutinius įvykius Lietuvoje bus papildomas praeities vaizdais: 1938 metų vasario 16 d. iškilmės Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje, padedamas vaikams prie Nežinomo Kareivio kapo, kariuomenės ir visuomenės paradas pasveikinti Lietuvos respublikos prezidentą.

LB New Yorko apygardos valdyba posėdžiavo vasario 8 Kultūros Židinyje. Aptarti visi einamieji reikalai, daugiausia kalbėta apie dailės parodą. Taip pat gana plačiai kalbėta apie LB darbuotojų pagerbimą, kuris rengiamas kovo 12 Kultūros Židinyje.

Dr. Kęstučio Valiūno knyga, *Serving Lithuania* gaunama *Darbininko* administracijoje. Knygoje aprašoma Vliko veikla nuo 1943 metų. Pats autorius yra buvęs ilgametis Vliko pirmininkas, dabar Vliko garbės pirmininkas, išsamiai aprašo savo veiklą ir keliones. Knyga turi 288 puslapius, įrišta į kietus viršelius. Jos kaina 18 dol.

Marija Gečienė iš Toronto, Kanados, jau antri metai iš anksto apmoka *Darbininko* prenumeratą už du metus ir pridėda spaudai auką. Šiais metais prisuntė 70 dol. Gailla, kad Kanadoj *Darbininko* skaitytojų labai sumažėjo, nes paštas veikia labai netvarkingai. *Darbininką* skaitytojams pristato tik už 2 - 3 savaitių.

A. Daniliauskienė iš Stamford, Conn., kaip kalėdinę dovaną apmokėjo prenumeratą savo broliui P.E. Lapinskiui, Miami Beach, Fla. Gražu, kad randama progos paremti *Darbininką* užsakant arba apmokant kito prenumeratą. Kviečiame skaitytojus palaikyti mūsų laikraštį, surasti naujų skaitytojų, paremti auką.

LB New Yorko apygardos suvažiavimas šaukiamas balandžio 15 Kultūros Židinyje. Kviečiamos visos apylinkės rengtis tam suvažiavimui ir jame gausiai dalyvauti.

Sportininkai, dalyvavę sporto žaidynėse Australijoje, rengia prisiminimų popietę vasario mėn. 26 d. 1 val. Kultūros Židinyje. Programoje vaizdai iš žaidynių ir vaišės. Visi kviečiami atsilankyti ypatingai jaunimas.

ELIZABETH, N.J.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas rengiamas vasario 19, sekmadienį, tuoj po 11 val. mišių, parapijos salėje. Rengia LB Elizabetho apylinkės valdyba.

Švento Vardo draugijos susirinkimas bus vasario 19, tuoj po 8 val. mišių.

Šv. Kazimiero šventė bus švenčiama kovo 5. Iškilmingos pamaldos bus 11 val., po jų pietūs parapijos salėje. Auka 15 dol. asmeniui. Šventės minėjimą rengia Lietuvos vyčių 52 kuopa.

Elizabetho parapijų suvažiavimas susirinkimas įvyko vasario 8, Pelenų dieną, Šv. Jadvygos, lenkų, parapijos salėje. Dalyvavo arkivysk. Theodore McCarrick, miesto burmistras Tom Dunn. Aptarti įvairūs katalikiškų parapijų reikalai, kad parapijos sėkmingiau atliktų savo pareigas. Šalia kunigų taip pat dalyvavo daug pasauliečių kurie rūpinasi parapijų gyvavimu.

Per gavėnią penktadieniais susilaikoma nuo mėsos, gi Didįjį Penktadienį, kovo 24, yra pilnas pasninkas.

Aleksandras Vakselis iš Richmond Hill, N.Y., parėmė spaudos darbus ir atnaujino prenumeratą. Padėka už 40 dol. paramą.

Vladas Staškus iš Yonkers, N.Y., atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Ačiū už paramą.

R. Penikas iš E. Norwich, N.Y., kiekvienais metais remia spaudą. Ačiū už šiemetinę 40 dol. auką.

Marie Gluda iš Elizabeth, N.J., nuolatine *Darbininko* rėmėja, šiemet atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Labai ačiū.

Juozas Blažaitis iš Lewisburg, PA, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo 40 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Liolia Piliėnė iš Noank, Conn., antri metai atnaujina *Darbininko* prenumeratą su 40 dol. auka. Padėka jai.

Julia Mačernis iš Woodhaven, N.Y., daugelį metų remia spaudą. Šiemet atsiuntė 50 dol. auką, kartu atnaujindama prenumeratą. Labai ačiū už paramą.

P. Brazauskas iš Paramus, N.J., antri metai atnaujina prenumeratą su 40 dol. auka. Padėka spaudos rėmėjui.

Juozas Pažemėnas iš Queens Village, N. Y., nuolat remia spaudą. Ačiū už 40 dol. paramą atnaujinant *Darbininko* prenumeratą.

EARN MONEY Reading books! \$30,000 income potential. Details: 1 805 - 687 - 6000 Ex. Y - 4505.

Edward V. Zunaris iš Wollaston, Mass., treti metai atsiunčia po 40 dol. prenumeratos mokestiui. Dėkinga *Darbininko* administracija.

Lucy Tiškus iš Clearwater, Fla., viena iš pirmųjų *Darbininko* rėmėjų atnaujino prenumeratą su 50 dol. auka. Nuoširdi padėka spaudos geradariui.

R. Nakoneczna iš Kew Gardens, N.Y., atnaujino prenumeratą, pridėdamas 40 dol. auką spaudos palaikymui. Padėka jai.

Aldona Pintsch iš West Milford, N.J., kelinti metai atsiunčia *Darbininkui* auką. Padėka už 40 dol. paramą.

Gintarė Ivaškienė iš Monroe, Conn., ilgametė spaudos rėmėja, su prenumeratos mokestiui atsiuntė 40 dol. auką. Labai ačiū.

C. Masaitis iš Thompson, Conn., eilė metų remia lietuvišką spaudą. Atnaujinant prenumeratą pridėjo 45 dol. auką. Padėka geradariui.

Kun. Juozas Grabys iš Water-vliet, N.Y., nuolat remia lietuvišką spaudą. Ačiū labai už dvigubą 40 dol. prenumeratos mokestį.

Algirdas J. Stepaitis iš Arlington Hts. Il, atsiuntė 40 dol. auką. Labai ačiū už sveikinimus ir donumą.

Violeta Rakauskaitė

Vasario 19 Kultūros Židinyje bus paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Koncertinė dalį atliks solistė Violeta Rakauskaitė.

Ji gimė Kaune. Nuo pat mažens mėgo muziką ir svajojo apie dainavimą scenoje. Būdama šešerių metų, Kaune pradėjo lankyti muzikos mokyklą, kurioje mokėsi 8 metus. Mokykloje ir vėliau Vilniaus universitete stengdavosi bet kuria proga pasirodyti scenoje. 1971 metais pirmą kartą pakviesta į Lietuvos televiziją. Taip prasidėjo Violetos muzikinė karjera.

Daug dainavo per radiją, dažnai pasirodydavo televizijoje. Koncertavo Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje su Lietuvos radijo ir televizijos orkestru ir su pučiamųjų filharmoni-

nijos kameriniu orkestru "Trimitas". Su šiais orkestrais ir su Lietuvos filharmonijos orkestru įrašė keliolika populiarių plokštelių.

Iš Lietuvos Violeta išvažiavo 1975 m. Apsigyveno Vakarų Vokietijoje, o vėliau persikėlė gyventi į Angliją. Koncertavo Amerikoje, Kanadoje, Vakarų Vokietijoje, Anglijoje, Italijoje, Belgijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje, Ispanijoje. Neseniai ji grįžo iš sekmingų gastrolių Norvegijoje, Švedijoje, Australijoje, kur visą koncertų peną paskyrė VI-tajam pasaulio Jaunimo kongresui.

Violetos pirmoji plokštelė Amerikoje buvo išleista 1976 metais. Antroji plokštelė Violeta II buvo išleista Hollywoode, Ca., 1984 metais.

Solistė Violeta Rakauskaitė dainuoja Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime, kuris rengiamas vasario 19 Kultūros Židinyje.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 71 metų sukakties

MINĖJIMAS

1989 VASARIO 19, SEKMADIENI,

11 val. — Iškilmingos pamaldos Apriškimo parapijos

bažnyčioje
TĖV. LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM,
— pamokslas
Liet. gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS

3 v. popiet — Akademijs Kultūros Židinyje

Invokacija — vysk. PAULIUS BALTAKIS, OFM
Liet. gen. konsulas ANICETAS SIMUTIS —
sveikinimo žodis
PROF. DR. ALEKSANDRAS ŠTOMAS —
paskaitininkas
New Yorko valstijos ir New Yorko miesto
rezolucijos ir proklamacijos

MENINĖ DALIS:
Solistė VIOLETA RAKAUSKAITĖ—dailių
rečitalis

Programai vadovauja JUOZAS KAZLAS

Įeinant aukojama
Visus maloniai kviečia dalyvauti

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA